

DOP gaat door

Evaluatie DOPsgewijze aanpak gemeente Stein

Mia Dieters en Perihan Özgül
met medewerking van Paul van Soomeren

Contactgegevens

Mia Dieters

mdieters@dsp-groep.nl

020 7059 373

Perihan Özgül

pozgul@dsp-groep.nl

Met medewerking van: Paul van Soomeren

Alle foto's in deze publicatie zijn afkomstig van gemeente Stein

Inhoud

1	Inleiding	4
2	DOPsgewijze aanpak in het kort	7
2.1	Doel DOPsgewijze aanpak	7
2.2	Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak	7
2.3	Ondersteuning initiatieven van bewoners	9
3	Realisatie van de uitgangspunten	10
3.1	Waardering voor de aanpak	11
3.2	Eigen kracht in dorpen centraal	11
3.3	Rol van gemeente	14
3.4	Interne gemeentelijke organisatie	16
3.5	Communicatie	21
3.6	Lerend vermogen	23
4	Blik naar de toekomst	26
4.1	Meerwaarde van DOP'sgewijze aanpak volgens betrokkenen	26
4.2	Verbeterpunten volgens betrokkenen	27
5	Conclusies	29
6	Aanbevelingen: DOP 2.0	32
7	Voorstel uitvoeringsagenda 2018-2020	37
	Bijlage 1: Literatuurlijst	40
	Bijlage 2: Overzicht initiatieven	41
	Bijlage 3: Uitkomsten enquête	45
	Bijlage 4: Deelnemerslijst werksessie	54

1 Inleiding

Aanleiding

Sinds 2014 werkt de gemeente Stein met de DOPsgewijze aanpak. DOP staat voor DorpsOntwikkelingsProces en richt zich op dorpsgericht werken. Dorpen spelen een cruciale rol in de gemeenschapsontwikkeling. Deze aanpak heeft als doel dat dorpen sociaal en vitaal blijven door het bevorderen van betrokkenheid en participatie van bewoners. De gemeente en andere maatschappelijke en commerciële partijen faciliteren, als samenwerkingspartners, dorpen bij hun initiatieven. Dit vraagt om een gemeente die maatwerk in de dienstverlening kan leveren en van buiten naar binnen denkt én werkt. Dit sluit goed aan bij de huidige maatschappelijke ontwikkelingen waarin burgerkracht en de overheid als facilitator van het proces een prominentere rol hebben. Dit komt terug in alle domeinen; in het gedachtengoed van gebiedsgericht werken, leefbaarheid en veiligheid, de decentralisaties in het sociaal domein en ook van de nieuwe Omgevingswet.

In juni 2015 zijn de werkwijze en uitgangspunten formeel bekrachtigd. Na twee jaar wil het bestuur peilen hoe diverse betrokken interne en externe partijen de DOPsgewijze aanpak ervaren en wat zij als verbeterpunten zien. Dat is de kern van de gevraagde evaluatie van de aanpak.

Hoofdvragen

Het doel van de evaluatie is om na twee jaar de balans op te maken aan de hand van de volgende hoofdvragen:

- ③ Waar staan we met de DOPsgewijze aanpak?
- ③ Wat zijn de ervaringen vanuit diverse partijen?
- ③ Wat zijn verbeterpunten voor de doorontwikkeling van de aanpak?

De gemeente wil met de evaluatie het volgende bereiken:

- ③ Een nog beter beeld van de dorpen en de inzet, behoeften en ervaringen van bewoners.
- ③ Adviezen waarmee bewoners binnen hun werkgroepen en platforms aan de slag kunnen gaan.
- ③ Advies over aansluiting van gemeentelijke middelen en beleidsdoelen op de behoeften in de dorpen
- ③ Advies over een betere integratie van de aanpak in de werkwijze van de gemeente Stein.
- ③ Adviezen over concrete maatregelen om meer omgevingsgericht te werken en een faciliterende rol/houding van ambtenaren, bestuurders en raadsleden te stimuleren.

Werkwijze evaluatie

DSP-groep heeft deze evaluatie uitgevoerd in de periode mei-november 2017. Deze evaluatie bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1 Na de dossieranalyse hebben we een digitale enquête uitgezet onder interne en externe partijen: bewoners die actief zijn in DOP-werkgroepen, ambtenaren van de gemeentelijke beleidsafdeling

(Maatschappij, Ruimte en Ontwikkeling), het managementteam, het college, de fractievoorzitters en welzijnsorganisatie Partners in Welzijn.

Met de uitkomsten van de enquête hebben we antwoorden gekregen op vragen als:

- Hoe ervaren betrokken afdelingen en organisaties in gemeente Stein de DOPsgewijze aanpak?
- Zijn de gewenste resultaten met deze aanpak behaald?
- Hoe kijken de gemeente (ambtelijk en bestuurlijk) en de betrokken organisaties tegen de DOPsgewijze aanpak aan om deze zo nodig te kunnen verbeteren?

De enquête is naar 64 respondenten verstuurd. De contactpersonen van de DOP-werkgroepen hebben de enquête naar hun achterban doorgestuurd. De respons was 103, waarvan 40 van bewonerswerkgroepen. De precieze verdeling van de respons en de samenvatting van de uitkomsten zijn terug te vinden in bijlage 3.

2 Daarna hebben we zeven groepsinterviews gehouden met:

- een vertegenwoordiging van de DOP-werkgroepen van alle dorpen,¹
- vakinhoudelijke ambtenaren van de beleidsafdeling MRO,
- de dorpscontactpersonen en coördinator DOPsgewijze aanpak,
- het managementteam en de teamleiders MRO inclusief concerncontrol,
- de fractievoorzitters,
- de welzijnsorganisatie,
- en met het voltallige college.

In de groepsinterviews zijn we uitgebreider ingegaan op de ervaringen en aandachtspunten van deze betrokkenen, voor de DOPsgewijze aanpak,

3 We hebben in een interactieve werksessie (op 7 september 2017) de voorlopige bevindingen van de evaluatie besproken met een vertegenwoordiging van de eerdere respondenten (circa 25 deelnemers). Hier zijn verbeterpunten voor de aanpak voor de toekomst besproken, vanuit verschillende invalshoeken (gemeente, bewoners, maatschappelijke organisaties). De deelnemerslijst is te vinden in bijlage 4.

4 Het concept rapport is naar de respondenten verstuurd voor reactie naar de respondenten en naar de Steinse Jongeren Adviesraad en Adviesraad Sociaal Domein Stein. De reacties uit deze validatieronde (per e-mail) en uit het gesprek met de projectgroep (dorpscontactpersonen, coördinator en teamleider), managementteam en college hebben we verwerkt in de definitieve rapportage.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven we een korte omschrijving van de DOPsgewijze aanpak. Hoofdstuk 3 maakt inzichtelijk in hoeverre de uitgangspunten van de DOPsgewijze aanpak zijn gerealiseerd, op basis van de ervaringen uit de enquête en groepsinterviews. In hoofdstuk 4 staat de toekomst centraal: hoe kijken de verschillende respondentengroepen aan tegen het toekomstbestendig(er) maken van de DOPsgewijze

¹ De uitgenodigde bewoners van Berg aan de Maas konden niet aanwezig zijn bij dit groepsinterview.

aanpak? Hoofdstuk 5 bevat de conclusies. In hoofdstuk 6 geven we aanbevelingen voor de DOPsgewijze aanpak. Oftewel, van DOP 1.0 naar 2.0. In hoofdstuk 7 staat een voorstel voor de uitvoeringsagenda 2018-2020 op basis van de uitgangspunten.

In de bijlagen zijn literatuurlijst, overzicht van initiatieven en de deelnemerslijst van de werksessie opgenomen.

Foto: Buurtcentrum Nieuwdorp

2 DOPsgewijze aanpak in het kort

In dit hoofdstuk omschrijven we het doel, de werkwijze van DOPsgewijze aanpak en de bijbehorende uitgangspunten.

2.1 Doel DOPsgewijze aanpak

In de beleidsnotitie 'Uitgangspunten voor de doorontwikkeling van het dorpsontwikkelingsproces in de gemeente Stein 2015-2020' uit 2015 is het volgende doel geformuleerd:

'Met de DOPsgewijze aanpak beogen we dat dorpen sociaal en vitaal blijven door het bevorderen van betrokkenheid en participatie. Bewoners nemen daarbij initiatieven die passen bij hun omgeving en behoeften, gericht op de toekomst. Bewoners spelen een cruciale rol in de gemeenschapsontwikkeling. De gemeente en andere maatschappelijke en commerciële partijen zijn samenwerkingspartners om dit doel te bereiken en dorpen te faciliteren bij hun initiatieven. Dit vraagt om een gemeente die openstaat voor dit proces; een gemeente die van buiten naar binnen denkt en daarnaar handelt.'

De gemeente Stein benadrukt dat de DOPsgewijze aanpak geen doel op zich is, maar een methode om de dienstverlening van de gemeente te verbeteren door eigen kracht in de dorpen te stimuleren en om initiatieven van bewoners met elkaar te verbinden. Met deze evaluatie hebben we ons dan ook gericht op de organisatie van de dienstverlening binnen en buiten de gemeente. Het DOP vormt als het ware de kapstok voor bewonersinitiatieven en bijbehorende acties en maatregelen door bewoners, gemeente en maatschappelijke organisaties om nu en in de toekomst de dorpen sociaal en vitaal te houden.

2.2 Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

Gemeente Stein is in eerste instantie 'low profile' begonnen met de DOPsgewijze aanpak. Het kleinste dorp Meers startte als eerste met een dorpsontwikkelingsproces. Dit proces is in 2013 geëvalueerd door de gemeente en heeft geleid tot positieve bevindingen en leerpunten voor zowel de gemeente als voor de betrokken bewoners. Eén van de concrete acties was de doorvertaling van de DOPsgewijze aanpak naar een duidelijk kader met uitgangspunten voor de verdere ontwikkeling van de aanpak.

De DOPsgewijze aanpak van de gemeente Stein richt zich primair op de volgende uitgangspunten. De uitgangspunten gelden voor de hele gemeentelijke organisatie en ook voor de bewoners en samenwerkingspartners.

Thema	Uitgangspunt
Focus	1 De dorpsgemeenschappen zijn de basis voor ons werk; we spelen in op de vraagstukken die er leven en initiatieven die eruit voortkomen.
	2 We kijken naar de dorpen als geheel, niet enkel vanuit sectorale invalshoek.
	3 Bij de DOPsgewijze aanpak staat de eigen kracht centraal.
	4 De vraagstukken vanuit dorpen mogen overal over gaan.
	5 Iedereen die initiatieven aandraagt wordt serieus genomen, wel wordt verwacht dat er draagvlak is voor deze initiatieven.
Werkwijze	6 We stimuleren de eigen kracht en initiatieven van bewoners.
	7 Communicatie van twee kanten.
	8 Bewoners informeren de gemeente in een vroeg stadium over initiatieven.
	9 De gemeente is duidelijk over haar verantwoordelijkheden en regierol.
	10 We houden rekening met de identiteit van de dorpen en de verschillen ertussen.
	11 De DOPsgewijze aanpak is een organisch en apolitek proces op basis van vertrouwen.
	12 Doen! En leren van elkaar.
Middelen	13 Sturing vanuit bestuur en management, betrokkenheid vanuit de raad.
	14 De DOPsgewijze aanpak is een van de principes in het concernplan en de afdelingsplannen.
	15 400 uur op jaarbasis per dorpscontactpersoon wordt structureel vrijgemaakt binnen de gemeentelijke organisatie. Voor de coördinatie van de DOPsgewijze aanpak 600 uur. Binnen de afdelingen is er procestijd voor interactie met en begeleiding van bewoners.
	16 Dorpsgericht overleg tussen ambtenaren.
	17 Training ambtenaren in denken en –handelen vanuit dorpsgemeenschappen.
	18 Ondersteuning vanuit welzijnswerk.
	19 Ervaringen uit de praktijk delen en na een jaar de uitgangspunten evalueren.
	20 Communicatie via nieuw logo en vaste pagina op gemeentewebsite.
	21 Structureel dorpsbudget en pilotbudget Eigen kracht beschikbaar.

Tabel 1: uitgangspunten DOPsgewijze aanpak²

De bovengenoemde uitgangspunten voeren met name de dorpscontactpersonen en –coördinator uit, in samenwerking met andere inhoudelijke (vak)afdelingen, bewoners en het welzijnswerk:

- 🕒 De dorpscontactpersonen zijn een belangrijke schakel in het proces. Zij zorgen voor verbinding en wederzijdse communicatie tussen gemeente en bewoners. Op dit moment zijn er drie dorpscontactpersonen binnen het team Maatschappij van de beleidsafdeling Maatschappij, Ruimte en Ontwikkeling. De coördinatie van de aanpak is in handen van de beleidsmaker Welzijn, tevens coördinator DOPsgewijze aanpak van team Maatschappij.
- 🕒 Intern werken de dorpscontactpersonen en coördinator samen en stemmen af met inhoudelijke (vak)afdelingen zoals Maatschappij, Ruimte en Ontwikkeling, Werk & Inkomen (Sociaal Domein), Dienstverlening, Bedrijfsvoering en Concerncontrol. Daarbij zijn de dorpscontactpersonenpuur

² Bron: Uitgangspunten voor de doorontwikkeling van het dorpsontwikkelingsproces in de gemeente Stein 2015-2020, gemeente Stein

verbinders en adviseurs over het gebied en de initiatieven. Zij brengen inhoudelijke vakambtenaren en bewoners met vragen bij elkaar en gaan hier zo weinig mogelijk tussen zitten.

- Daarnaast zijn de dorpscontactpersonen en coördinator de contactpersonen voor met name de bewoners en bij initiatieven betrokken externe (professionele) partijen, zoals welzijnswerk.

2.3 Ondersteuning initiatieven van bewoners

De gemeente stelt sinds 2015 structureel dorpsbudget beschikbaar (€5.000 per dorp) voor het faciliteren van de DOPsgewijze aanpak. Dit budget is bedoeld ter ondersteuning van het DOP en moet bijdragen aan de leefbaarheid in het dorp. De DOP-werkgroepen bepalen zelf de uitgaven. De gemeente faciliteert op deze manier de zeggenschap en eigen kracht in een dorp. Daarnaast is een Eigen kracht pilotbudget beschikbaar. De raad heeft een budget van €50.000 voor de periode van 2015 t/m 2018 vrijgemaakt om initiatieven die zijn ontstaan vanuit de eigen kracht van de bewoners, te stimuleren en te ondersteunen.³ Dergelijke projecten worden voor één jaar gefinancierd en getoetst aan criteria, waaronder eigen inzet en draagvlak in het dorp, gemeenschappelijk doel, plan van aanpak en planning.

DOP-werkgroepen

In de gemeente Stein zijn momenteel in zes gebieden DOP-werkgroepen actief⁴ te weten: DOP Berg, DOP Elsloo, DOP Maasband, DOP Meers, DOP Stein en DOP Urmond. De werkgroepen zijn op basis van vrijwillige inzet en in beginsel verantwoordelijk voor hun eigen acties. Ze zijn vrij in het kiezen van thema's. De werkgroepen zijn sparringpartner van de gemeente (zonder een formele status).

Sommige werkgroepen zijn uitgegroeid tot een (overkoepelende) stichting zoals Dorpsplatform Elsloo, Dorpsdagvoorziening Meers, Buurtcentrum en Buurtwerk Nieuwdorp, Stichting Wijkcentrum St. Jozef Kerensheide en Speelvoorziening Molenpark. Op die manier is aansprakelijkheid geregeld en kunnen zij makkelijker fondsen aanschrijven.

De invulling van de initiatieven en projecten verschillen per dorp en DOP-werkgroep. Het kan gaan om initiatieven en projecten voor de openbare ruimte (speeltuinen, ontmoetingsplekken) en ook om buurtpreventie en –voorzieningen, activiteiten voor ouderen in dorp. De praktische uitvoering vindt plaats met bewoners en andere belanghebbenden en professionals in het betreffende dorp.

³ Bron: subsidiecriteria Eigen kracht pilots gemeente Stein 2016-2018

⁴ Er zijn in totaal zes DOP-werkgroepen. Meers en Maasband zijn in beginsel gezamenlijk gestart maar later uitgesplitst in twee afzonderlijke DOP's.

3 Realisatie van de uitgangspunten

We kijken in dit hoofdstuk in hoeverre de uitgangspunten⁵ voor de DOPsgewijze aanpak zijn gerealiseerd. Het gaat om meer dan 20 uitgangspunten die we thematisch hebben geclusterd, namelijk:

- 1 eigen kracht in dorpen centraal;
- 2 rol van de gemeente;
- 3 interne gemeentelijke organisatie;
- 4 communicatie;
- 5 lerend vermogen.

Proces en bronnen

Voor de analyse van de resultaten van de uitgangspunten hebben we de volgende bronnen gebruikt:

- 🕒 *Gerealiseerde resultaten*
Op basis van documenten van de gemeente Stein, zoals beleidsnota's, voortgangsrapportages. In bijlage 1 staat de literatuurlijst.
- 🕒 *Ervaringen van betrokkenen/ uitkomsten uit enquête*
Interne en externe betrokkenen hebben een digitale vragenlijst ingevuld over hun ervaringen met de aanpak, de resultaten en eventuele aandachtspunten. De samenvatting van de enquête uitkomsten en verantwoording staan in bijlage 3.
- 🕒 *Ervaringen van betrokkenen/ uitkomsten uit de groepsinterviews*
We hebben zeven groepsinterviews gehouden met een vertegenwoordiging van dezelfde respondentengroepen als de enquête. De interviews gingen onder andere in op de meerwaarde en aandachtspunten voor een toekomstbestendige DOPsgewijze aanpak. In hoofdstuk 1 is de werkwijze nader toegelicht.
- 🕒 *Uitkomsten van interactieve werksessie*
Op 7 september 2017 is in multifunctioneel centrum De Grous in Stein een werksessie gehouden met een groep interne en externe respondenten over de toekomst van de DOPsgewijze aanpak: wat behouden, wat verbeteren en hoe. De uitkomsten hebben we verwerkt in hoofdstuk 6 over de aanbevelingen. In bijlage 4 is de deelnemerslijst opgenomen.

Per cluster van uitgangspunten beschrijven we de uitkomsten en geven we een conclusie.

⁵ Bron: notitie uitgangspunten voor de doorontwikkeling van het dorpsontwikkelingsproces in de gemeente Stein 2015-2020, vastgesteld in juni 2015, gemeente Stein.

3.1 Waardering voor de aanpak

De verschillende respondentengroepen uit de enquête zijn overwegend positief over de aanpak, wat blijkt uit de waardering: een gemiddelde van 7,1.

Uit de toelichting in de enquête bleek dat de fundamenten van de DOPsgewijze aanpak zijn gelegd *'maar het is en blijft work in progress'*. De waardering per respondentengroep is terug te vinden in bijlage 3.

3.2 Eigen kracht in dorpen centraal

Het thema 'eigen kracht in dorpen centraal' gaat in op de volgende uitgangspunten van de DOPsgewijze aanpak:

Dorpsgemeenschappen zijn de basis voor ons werk
We kijken naar de dorpen als geheel
Eigen kracht centraal
Vraagstukken van dorpen mogen overal over gaan
Iedereen die initiatieven aandraagt wordt serieus genomen en dat er draagvlak is voor deze initiatieven
We stimuleren de eigen kracht en initiatieven van bewoners

Conclusie

De aanpak heeft geleid tot meer dan 40 groepen actieve bewoners die aan de slag gaan in hun dorpen, vaak met ondersteuning van de gemeente en welzijn. Het stimuleren en faciliteren van bewonersinitiatieven is daarmee goed op gang gekomen, met zichtbare resultaten. Maar de dorpsagenda is voor de gemeente (nog) geen leidende agenda.

Resultaten

Bewonerswerkgroepen

- Er is met dorpscontactpersonen en buurtmakelaars van Partners in Welzijn ingezet om in elk dorp een DOP op gang te brengen, dat was een van de uitgangspunten. Er zijn ondertussen meer dan 40 bewonerswerkgroepen in de zes gebieden. De meeste werkgroepen zijn in Stein en Elsloo. In deze dorpen wordt ook gewerkt met een centrale coördinatie, als paraplu boven de werkgroepen. Dit geldt ook voor Meers, Maasband en Berg, behalve voor Urmond.
- Voor de DOP-werkgroepen is er sinds 2015 een dorpsbudget (€25.000 per jaar) dat evenredig verdeeld is over de dorpen.⁶ In 2017 is er extra budget vrijgemaakt omdat de grootste dorpen Stein en Elsloo niet uitkwamen met de €5.000.
- Er zijn in totaal 42 initiatieven⁷, de mate waarin zij financieel en/of met inzet vanuit de gemeente ondersteund worden, varieert. Dat geldt ook voor de thema's waarover de initiatieven gaan: van de inrichting van een plein, verkeersveiligheid en speelplekken tot buurtvoorzieningen,

⁶ Maasband is de 6^e DOP en maakt gebruik van het dorpsbudget Meers.

⁷ Bron: overzicht initiatieven d.d. 23 maart 2017, gemeente Stein

ontmoetingsplekken, activiteiten voor ouderen en een digitaal platform om bewoners te informeren (zie bijlage 2). Sommige initiatieven worden (deels) gefinancierd door middel van sponsoring, fondsenwerving en/of eigen bijdragen van bewoners.

- ⦿ Gemeentelijke projecten en initiatieven worden steeds vaker interactief en in samenwerking met DOP-werkgroepen opgepakt, zoals de herijking van het speelruimtebeleid, herinrichting van Maasband en het opstellen van de welzijnsopdracht.

Pilots

Naast het dorpsbudget is er een gemeentelijk pilotbudget (€50.000 voor periode 2015 t/m 2018) voor alle initiatieven vanuit dorpen die voldoen aan de volgende voorwaarden:⁸

- ⦿ Bevorderen van de leefbaarheid, sociale contacten en betrokkenheid, duurzaamheid en toekomstbestendigheid van het dorp of de wijk. Het project beoogt een gemeenschappelijk doel en staat open voor bewoners.
- ⦿ Initiatief van, voor en door bewoners uit de gemeente Stein dat eventueel in samenwerking met stichtingen, verenigingen of een professionele organisatie wordt uitgevoerd. Er mag echter geen sprake zijn van commercieel doel of winstbejag.
- ⦿ Er is draagvlak voor het initiatief bij de DOP-werkgroepen in dat dorp en bij de bewoners in de betreffende buurt of wijk waar het project plaatsvindt.
- ⦿ Er is een aanvraag ingediend met een plan van aanpak.
- ⦿ Na subsidieverstreking dient de initiatiefnemer bij de gemeente aan te tonen dat het project werkelijk is gestart.

Enkele initiatieven uit de dorpen zijn in dit hoofdstuk uitgelicht.

DOP Berg: Beatrixplein

Het hart van Berg aan de Maas lag er niet mooi bij, volgens veel inwoners. Een groep inwoners wilde hier werk van maken en ging in overleg met gemeente Stein en woningcorporatie WonenLimburg, die beiden een stuk grond aan het Beatrixplein bezitten. Via een gebruikersovereenkomst zijn goede afspraken gemaakt over het tijdelijk beheer van de corporatiegrond door de inwoners. De werkgroep heeft er voor gezorgd dat het hart van Berg een ontmoetingsplek is geworden waar een balletje gegooid kan worden op de Jeu de Boules baan en gepicknickt kan worden aan de picknicktafels.

Dit onder het toezien van de Heilige Isidorus, de beschermheilige van de jaarlijkse Oogstdankfeesten, die door de inwoners een mooie plek op dit plein heeft gekregen.

Foto: Jeu de Boules baan DOP Berg

⁸ Bron: subsidiecriteria Eigen kracht pilots Gemeente Stein 2016-2018, gemeente Stein

Ervaringen uit enquête en interviews

Dorpsgericht werken is een manier om de leefbaarheid en sociale cohesie van de dorpen te vergroten.

Daarbij wordt ingespeeld op de lokale wensen en behoeften per dorp; maatwerk per dorp. In de enquête is gevraagd in hoeverre de DOPsgewijze aanpak voldoende maatwerk biedt voor de dorpen.

- 🕒 Het merendeel van de respondenten vindt dat de aanpak voldoende maatwerk biedt voor de dorpen (66%). De overige respondenten zijn er minder tevreden over (34%).
- 🕒 In de toelichting geven respondenten aan dat meer experimenteerruimte voor initiatieven en minder bestuurlijke invloed wenselijk is.

Uit de interviews blijkt dat er zeker invulling is gegeven aan eigen kracht en dorpen centraal.

Bewonerswerkgroepen

De DOPsgewijze aanpak biedt de mogelijkheid om met de gemeente mee te denken, mee te praten en mee te beslissen over prioriteiten. Bewoners vinden dat met de aanpak de eigen kracht wordt gestimuleerd om resultaten in de dorpen mogelijk te maken. “Zelf initiatief nemen en zelf aan de slag”. De aanpak stimuleert daarmee de samenwerking binnen het dorp. Voor de bewoners staat hun dorpsagenda centraal.

Afdeling Maatschappij, Ruimte en Ontwikkeling (MRO)

- 🕒 Bewoners nemen initiatief om hun buurt en hun dorp te verbeteren. De werkgroepen komen vaak met goede initiatieven. De indruk is wel dat sommige initiatiefnemers deze vervolgens dropen bij de gemeente, voor de uitvoering.
- 🕒 De betrokkenheid bij sommige initiatieven is beperkt: de huidige bewonersgroepen zijn niet representatief en daarmee is draagvlak (voor een bewonersinitiatief of project van de gemeente) niet altijd geborgd. De ervaring leert dat een urgent vraagstuk in een gebied automatisch de participatie van bewoners vergroot. Zoals de mogelijke sluiting van de school in Berg aan de Maas.

Dorpscontactpersonen en coördinator

- 🕒 Medebepaling van de gemeentelijke agenda leidt soms tot “iets wat anders niet gebeurd zou zijn”. Zoals de brug tussen Maasmechelen en Stein. Maar voor de gemeente staat de dorpsagenda nog lang niet altijd centraal.
- 🕒 Aandachtspunt is dat werkgroepleden soms afhaken vanwege lange doorlooptijd en beperkte ruimte voor hun inbreng en initiatieven. In sommige gevallen is er onduidelijke communicatie vanuit de gemeente en beperkte aanwas vanuit de buurt.

Managementteam en teamleiders

De behoefte van bewoners is leidend voor de gemeentelijke organisatie en het beleid. Maar in de praktijk lijkt het vaak lastig om heldere afspraken te maken met bewoners. Bewoners hebben verwachtingen die niet altijd waar gemaakt kunnen worden vanwege wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid.

College

“Het streven was om burgerschap bij bewoners te ontwikkelen en lokale initiatieven te stimuleren en te ondersteunen, dat is gelukt. Er is een omslag ontstaan dat bewoners zelf aan de bak kunnen én soms ook moeten.”

Fractievoorzitters

Met de aanpak wordt het proces van onderop gestimuleerd en de bewonersbetrokkenheid bij hun eigen omgeving wordt zo vergroot. De DOPsgewijze aanpak daagt bewoners uit om verschillende initiatieven te ontplooiën om onder meer de leefbaarheid in hun dorp te vergroten.

Welzijnswerk

Bewonersparticipatie wordt bevorderd. De gemeente zal de beperkte mate van representativiteit van een DOP-werkgroep moeten accepteren. Het dorpsgericht werken sluit goed aan bij de werkwijze van de buurtmakelaars.

DOP Elsloo: Dorpsontmoetingscentrum (DOC) Elsloo

Het DOC is een initiatief van het Dorpsplatform Elsloo: een sociale ontmoetingsplek waar mensen samen koken, eten, workshops volgen en activiteiten organiseren. Mensontwikkeling - door inzet van leerwerktrajecten - is ook een belangrijk doel van dit project. Het DOC werkt daarin nauw samen met de exploitanten van het gemeenschapshuis het Maaslandcentrum.

Door de herinrichting van ruimtes in dit centrum, worden deze beter benut.

DORPSPLATFORM
ELSLOO

Naast de gemeente Stein heeft de stichting gezorgd voor cofinanciering door het Oranjefonds, het VSB-fonds, het Brentanofonds en de Rabobank. De stichting werkt voor het cursusaanbod nauw samen met de aangesloten vrijwilligers, het Gilde en Volksuniversiteit Maasland.

3.3 Rol van gemeente

Het thema 'rol van de gemeente' bevat de volgende drie uitgangspunten van de DOPsgewijze aanpak:

Gemeente is duidelijk over haar verantwoordelijkheden en regierol

We houden rekening met de identiteit van de dorpen en de verschillen ertussen

De aanpak is organisch en apolitiek proces op basis van vertrouwen

Conclusie

Het is niet altijd duidelijk binnen de gemeente wie verantwoordelijk is voor het oppakken van een vraagstuk. Dat maakt de rol van de gemeente naar buiten toe niet helder. Er zijn vraagtekens bij het apolitieke karakter van de aanpak: actieve bewoners die ook raadslid zijn, geeft mogelijk een indruk van belangenverstrengeling.

Ervaringen uit enquête en interviews

Bewonerswerkgroepen

- 🕒 Zij zijn over het algemeen positief over de samenwerking met de dorpscontactpersonen en vakinhoudelijke ambtenaren. Er is sprake van een vast aanspreekpunt, luisterend oor. De gemeente is zo dicht bij de bewoner georganiseerd.
- 🕒 De indruk is dat initiatieven die binnen het gemeentelijk beleid passen, worden gefaciliteerd en ook sneller worden gerealiseerd, terwijl initiatieven die minder goed passen in het gemeentelijke beleid vaak in een stroperig proces terecht komen.

Afdeling MRO

- 🕒 De gemeente is er voor het algemeen belang en moet daarom duidelijke randvoorwaarden stellen. Dit gebeurt momenteel te weinig. Bewoners weten zo niet wat consequenties van initiatieven zijn voor beheer en budgetten. De gemeente is hier niet altijd even duidelijk over.
- 🕒 Ook zijn de hoge verwachting van de bewoners een aandachtspunt. Zij kijken met name op ruimtelijke vlak naar de gemeente voor de realisatie van hun initiatieven. De gemeente moet constant verwachtingen van bewoners 'managen'.

Dorpscontactpersonen en coördinator

Gemeente mist soms de integrale kijk op een gebied die bewoners wel hebben. Ambtenaren hebben soms de neiging om een vraagstuk op te knippen in sectoraal beleid. De aanpak matcht onvoldoende met politieke prioriteiten. Gevolg is de lange doorlooptijd bij initiatieven. De verwachtingen van bewoners stroken soms niet met wat politiek en bestuurlijk haalbaar is.

Managementteam en teamleiders

Bij een vraagstuk is niet altijd duidelijk - binnen de gemeente en daarmee voor de bewoner - wie probleem eigenaar is.

College

De gemeente slaagt er de afgelopen jaren steeds beter in om meer over te laten aan de dorpen en minder te willen sturen op ideeën en initiatieven. Het is ook gelukt om ruimte te geven aan de verschillen tussen de dorpen: het ene dorp doet alles liever zelf, een ander vraagt juist om ondersteuning. Iedere DOP-werkgroep is anders qua structuur, thematiek en activiteiten. Maar soms zijn de lijnen tussen de politiek en bewoners te kort.

Fractievoorzitters

Valkuil is dat de aanpak een verlengstuk wordt van de gemeentelijke organisatie. De praktijk is dat het niet altijd een apolitiek proces is. Zo zijn er enkele raadsleden actief in een DOP-werkgroep. Zij krijgen zaken in hun dorp sneller voor elkaar dan andere bewoners. De gemeente moet (de schijn van) belangenverstrengeling zien te voorkomen.

Welzijnswerk

Wederzijds vertrouwen tussen het welzijnswerk en de gemeente is gegroeid. Er is binnen de samenwerking meer ruimte voor de signalen en input van de buurtmakelaars. Maar gemeentelijk beleid en uitvoering in de DOPsgewijze aanpak zijn niet altijd even goed op elkaar afgestemd. De vraag vanuit het dorp zou leidend moeten zijn in plaats van de bestuurlijke agenda. De dorpsagenda zou hier een belangrijke rol in kunnen spelen.

DOP Maasband: Ruimtelijke herinrichting en droge voeten

DOP Maasband en de gemeente Stein trekken samen op bij onder andere de aanleg van de kademuur die deze karakteristieke woonomgeving komende jaren moet beschermen tegen het stijgende Maaswater. Om Maasband heen gaat daarnaast landschappelijk veel veranderen door de aanleg van een nevengeul. Ook worden de straten voorzien van nieuwe riolering. Inwoners zelf ervaren stijgende parkeerdruk waarvoor bij het herinrichtingsproces samen naar oplossingen wordt gezocht.

Een staaltje
partnership
waarbij
inwoners en
gemeente
elkaar in een
vroeg stadium
hebben
gevonden wat
zorgt voor draagvlak voor ingrijpende maatregelen.

Foto: Opening veertrappen Maasband

3.4 Interne gemeentelijke organisatie

Met de interne gemeentelijke organisatie wordt de inzet van de gemeente bedoeld. Hierbij gaan we in op de volgende uitgangspunten van de DOPsgewijze aanpak:

Sturing vanuit bestuur en management

De aanpak is een van de principes in het bedrijfsplan en de afdelingsplannen

400 uur op jaarbasis per dorpscontactpersoon wordt structureel vrijgemaakt binnen de gemeentelijke organisatie

Dorpsgericht overleg tussen ambtenaren

Ondersteuning vanuit welzijnswerk

Structureel dorpsbudget en pilotbudget Eigen Kracht beschikbaar

Conclusie

Het soepel kunnen bewegen tussen organische, vraaggerichte processen en de kaders vanuit beleid, begroting, wet- en regelgeving is een zoektocht voor het college, het MT en de (vak)afdelingen. En ook voor bewoners. Het managementteam lijkt nu geen sturende rol te hebben om de aanpak stevig in te bedden. Er is zo weinig ruimte (tijd) voor vakinhoudelijke afdelingen om vraaggericht en gebiedsgericht met bewoners te kunnen werken. Maar het is niet alleen een kwestie van capaciteit. Dorpsgericht werken vraagt ook om

een flexibelere werkhouding van de medewerkers. De samenwerking met bewoners is daardoor soms lastig, voor zowel de bewoners als de vakinhoudelijke afdelingen.

Resultaten

Dorpscontactpersonen

- ⦿ Gemeente Stein heeft op dit moment drie dorpscontactpersonen aangesteld voor de interactie met en begeleiding van bewoners. Daarnaast is er een coördinator van de aanpak.
- ⦿ De dorpscontactpersoon is aanspreekpunt voor het dorp en zorgt vanuit afdeling MRO voor afstemming over initiatieven vanuit het dorp. Kortom, een flexibele netwerker met oog voor zijn omgeving (dorp, afdelingen) die goed samen kan werken binnen en buiten de eigen organisatie.
- ⦿ Twee van de drie dorpscontactpersonen zijn parttime (ieder voor 18 uur per week) aangesteld en hebben meer dan 400 uur per jaar beschikbaar. Eén dorpscontactpersoon heeft 400 uur per jaar beschikbaar vanwege een tweede takenpakket. Het aantal uur op jaarbasis per dorpscontactpersoon verschilt in de praktijk. Er is opvallend genoeg ook sprake van onderbenutting van het beschikbaar aantal uren bij één dorpscontactpersoon.

Dorpsgericht overleg tussen ambtenaren

Dit vindt veelal op individueel niveau plaats. Integraal overleg binnen de gemeentelijke organisatie heeft tot op heden één keer plaatsgevonden (met enkele ambtenaren op gebied van Ruimte/ Openbaar beheer/ Accommodaties). Dit was van toegevoegde waarde omdat er een goede uitwisseling was gericht op de dorpen maar is vanwege personele wisselingen niet meer georganiseerd.

Ook op sociaal vlak is in 2014 geprobeerd gebiedsnetwerken te realiseren (dorpscontactpersoon, buurtmakelaar Partners in Welzijn en Wmo-klantmanager). Maar door de decentralisaties was hier te weinig sturing op en capaciteit voor. De gemeente is momenteel bezig met de ontwikkeling van dorpentteams sociaal domein. De coördinator DOPsgewijze aanpak heeft in beide gevallen initiatief genomen.

Ondersteuning welzijnswerk

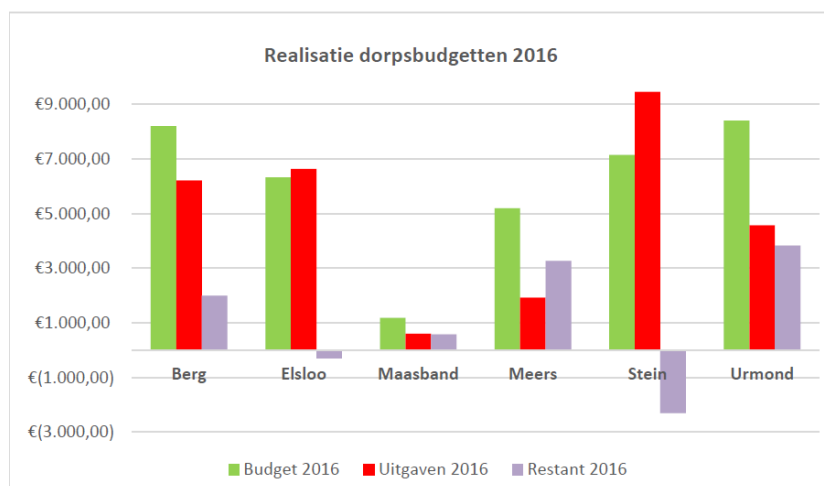
De welzijnswerkers van Partners in Welzijn (PIW) hebben, naast de dorpscontactpersonen, een belangrijke rol in de aanpak. Zij signaleren en kunnen een verbindende schakel in de dorpen zijn. PIW werkt momenteel met twee buurtmakelaars: één voor Stein, Berg en Urmond en één voor Elsloo en Meers. Ook zijn er veel vrijwilligers actief vanuit PIW (maatjes en administratieve ondersteuning). Daarnaast is er per dorp een PIW-cliëntondersteuner actief die ingezet wordt bij psychosociale problematiek van bewoners. En er is een teamleider die voor de coördinatie zorgt.

Dorpsbudgetten

Het bedrag voor de dorpsbudgetten is structureel opgenomen in de gemeente begroting. Voor de dorpen Stein en Urmond verzorgt de gemeente het financieel beheer. De andere dorpen beheren het budget zelf. Benutting dorpsbudget (zie figuur⁹):

⁹ Bron: Voortgangsrapportage DOPsgewijze aanpak 2-2016

- ⦿ In 2015 was 54% van dit bedrag benut.
- ⦿ In de dorpen waar het DOP al langer functioneert wordt het dorpsbudget ruimer en op een andere manier benut dan de dorpen die later zijn gestart. Zo zijn bij recent gestarte DOP-werkgroepen relatief meer kosten voor PR en vergaderen.
- ⦿ In totaal was er in 2016 €36.450 (€25.000 basisbedrag 2016 + €11.450 restbudget 2015) beschikbaar. Hiervan is 81% (€29.400) uitgegeven). In 2015 was dit slechts 54%.
- ⦿ In 2017 is er in totaal €6.000 restantbudget van 2016 overgeheveld. Daarnaast is er €4.000 extra budget vrijgemaakt en naar rato van bewonersaantal verdeeld over de twee grootste dorpen Stein en Elsloo vanwege de groei van het aantal DOP-werkgroep in die dorpen.

Eigen Kracht pilot budget

Naast het dorpsbudget is voor de periode 2015-2018 ook €50.000 per jaar gereserveerd voor eigen kracht initiatieven van bewoners. Dit is een projectbudget.

Benutting Eigen Kracht pilot budget:

- ⦿ In 2015 is 3% benut. Het restbudget is via de bestuursrapportage overgeheveld naar 2016.
- ⦿ In 2016 is 63% van het budget benut, ook dit keer is via de bestuursrapportage het restbudget overgeheveld. Er waren in 2016 vijf aanvragen ingediend waarvan twee niet zijn doorgegaan/teruggestort. Er was ook enkele keren sprake van cofinancieringsconstructies.
- ⦿ In (september) 2017 staat de teller op acht aanvragen waarbij er in april al sprake was van 100% benutting. Via de bestuursrapportage is €30.000 aan de raad erbij gevraagd.

DOP Stein: Buurtcentrum en Buurtwerk Nieuwdorp

In Stein werkt een DOP coördinatiegroep van twee inwoners, de dorpscontactpersoon en de buurtmakelaar Partners in Welzijn (PIW) wijkgericht: in de vier wijken Nieuwdorp, Oud Stein, Kerensheide en Centrum¹⁰. Sinds de start van DOP Nieuwdorp in juli 2015 zijn er flinke stappen gezet: zorgen om een leegstaande school - met grote waarde voor veel wijkbewoners - veranderden in een hoopvol perspectief toen de gemeente besloot de wijk ruimte te bieden voor een nieuwe sociale invulling ervan. Begin juni 2017 is het Buurtcentrum Nieuwdorp geopend en kent inmiddels veel aangesloten vrijwilligers, deelnemers aan activiteiten en bezoekers.

Zo wordt er samen gekookt, bewogen (yoga en tai chi), ontmoet

in de Huiskamer en is er een inloop van Mantelzorg en PIW. Ook heeft de Voedselbank en de hulpmiddelenruimte van Buurtzorg een plek gekregen in dit centrum. De Stichting Buurtcentrum werkt nauw samen met Stichting Buurtwerk die zich richt op het beheer van de openbare ruimte in Nieuwdorp (onder andere zwerfafval opruimen en speelplekken beheren).

Foto: Opening Buurtcentrum Nieuwdorp

Ervaringen uit enquête en interviews

Bewonerswerkgroepen

- ☉ Het dorpsbudget vinden zij waardevol. Maar er blijft een grijs gebied van hoe zij het budget mogen inzetten: wat wel of niet mogelijk is volgens de geldende regels. Voor enkele bewoners zijn de criteria en budgetverdeling voor het pilotbudget Eigen kracht onduidelijk.
- ☉ De ervaringen met de samenwerking met de gemeentelijke afdelingen zijn verschillend. De ene afdeling/persoon denkt mee, anderen zijn minder flexibel door hun planning en begroting of eigen instelling. Doorn in het oog is de lage trage doorlooptijd bij bijvoorbeeld vragen van werkgroepen.

Afdeling MRO

- ☉ Medewerkers ervaren de samenwerking met de dorpscontactpersonen positief. De rol van de dorpscontactpersonen als de verbindende schakel is essentieel. Ze zetten de vragen uit binnen de organisatie, zorgen ervoor dat de bewoners in gesprek raken met vakinhoudelijke ambtenaren en kunnen hen adviseren over het gebied en de burgerinitiatieven.
- ☉ De medewerkers van de uitvoering zien de aanpak als extra werk bovenop het eigen werk. Anderen zoeken wel bewust het contact op met de DOP-werkgroepen en benutten deze als klankbordgroep en om te sparren over vraagstukken. De aanpak beter inbedden in afdelingsplannen en werkwijze is wenselijk om integraal te kunnen werken.

Dorpscontactpersonen en coördinator

- ☉ Vanuit het management wordt de werkwijze nog te weinig overgedragen aan de medewerkers. Een aantal vakinhoudelijke ambtenaren werkt volgens de DOPsgewijze aanpak, vanuit een intrinsieke

¹⁰ DOP Stein Centrum moet nog worden opgestart.

motivatie, maar dat is nog niet bij iedereen het geval. Sommige vakinhoudelijke afdelingen werken vooral beleidsgericht en sectoraal, vanuit vastgestelde afdelingsresultaten.

- De coördinator ervaart daarnaast verschil tussen de taakinvulling door de dorpscontactpersonen. Bovendien wordt de capaciteit die zij voor hun rol hebben niet altijd voor 100% benut, terwijl de aanpak dit wel vraagt.
- Zij zien beperkingen van huidige dorpsbudgetten qua omvang en verdeling. Door overheveling van restbudgetten is er een complexe situatie ontstaan die voor outsiders moeilijk te volgen en te verantwoorden is. Dit vraagt om duidelijkere afspraken en een eerlijkere herverdeling.

Managementteam en teamleiders

- Zij zijn over het algemeen positief over de inzet en middelen vanuit het management binnen de gemeentelijke organisatie. De DOPsgewijze aanpak dwingt de gemeente om op een andere manier te werken: van regisseren naar faciliteren.
- Maar de verwachtingen van MT en college ten aanzien van de medewerkers zijn niet altijd duidelijk. De rol van MT en bestuur is om visie en strategie goed uit te rollen binnen de organisatie; dat gebeurt nog onvoldoende.

'Vraaggericht werken is een organisch proces waarbij faciliteren van initiatieven van onderop en burgerparticipatie belangrijke elementen zijn: een rondje. Daar tegenover staan regels, wetgeving en beleidskaders: een vierkantje. De bewoner stelt een vraag vanuit 'het rondje' en de ambtenaar reageert vanuit 'het vierkantje'. Dat zou meer vanuit het rondje moeten zijn.'

College

- Het college oordeelt positief over het uitdragen van de aanpak. De uitdaging is om meer verbinding te zoeken met andere domeinen, zoals het sociaal domein, en met doelgroepen, met name de niet-georganiseerde bewoners.
- Maar niet alles is mogelijk vanwege beperkte capaciteit, middelen en ook door krimp. Dat vergt ook bewustwording van bewoners.
- Open houding van ambtenaren ten opzichte van bewoners was eerder een aandachtspunt maar deze is verbeterd door de vernieuwing in de organisatie.

Fractievoorzitters

De vakinhoudelijke ambtenaar moet meer de rol van procesbegeleider op zich nemen. Samen met de bewoner kijken naar een vraagstuk, verbinding leggen met gemeentelijk beleid (wat kan wel/niet), adviseren en faciliteren van het proces, in plaats van vooral controleren.

Welzijnswerk

- De ontwikkelingen in gemeente Stein sluiten wat eigen kracht en burgerparticipatie betreft goed aan op de ontwikkelingen binnen welzijnswerk. Vanuit het dorp denken en werken en daarmee goed kunnen inspelen op de behoefte van het dorp is van belang.

- De opdracht van de vakinhoudelijke ambtenaar ligt vast in de jaarplanning waar weinig ruimte is voor nieuwe initiatieven. Er is zo te weinig betrokkenheid van de gemeentelijke afdelingen.

DOP Meers: Dorpsdagvoorziening Bie Gerda en wensauto

Sinds april 2015 heeft een groep enthousiaste inwoners, met o.a. financiële steun vanuit de gemeente Stein en de provincie Limburg de Dorpsdagvoorziening Bie Gerda in Meers opgericht. Dit vanuit de behoefte om iets betekenisvol neer te zetten voor de medemens in hun kleine dorp waar afgelopen jaren meer voorzieningen zijn weggetrokken dan er zijn bijgekomen. In Bie Gerda komen onder andere activiteiten, ontmoeten, informatie en advies bij elkaar. Ook huist de fysio- en ergotherapeut er en vertrekt vanuit hier

de wensauto die voor alle inwoners uit de gemeente beschikbaar is en die de mobiliteit voor veel inwoners vergroot. In 2016 zijn er diverse projecten ontstaan waaronder de iPad Buddy, waarbij in samenwerking met de Steinse Jongeren Adviesraad (SJAR) en leerlingen van SG Groenewald, ouderen les krijgen in het bedienen van een iPad. Andere projecten zijn het Sociaal Restaurant waarbij samen koken en gezond eten centraal staan, en het Repair café, gericht op duurzaamheid en hergebruik van spullen.

Foto: Wensauto en Bie Gerda DOP Meers

3.5 Communicatie

De uitgangspunten over communicatie gaat over de communicatie tussen gemeente en de buitenwereld (bewonerswerkgroepen en meer in het algemeen):

Communicatie van twee kanten: van buiten naar binnen en andersom

Bewoners informeren de gemeente in een vroeg stadium

Communicatie via nieuw logo en vaste pagina op gemeentewebsite

Conclusie

DOPsgewijze aanpak draait onder andere om communicatie en betrokkenheid tussen bewoners, het welzijnswerk en de gemeente. In de aanpak is opgenomen dat de gemeente vanuit de hele organisatie gebruik maakt van de dorpsnetwerken. In de praktijk blijkt dat de informatie van deze netwerken niet overal consequent wordt ingezet bij het opstellen en uitvoeren van beleid en bij het informeren van de raad. Communicatie over verkregen (kwalitatieve) informatie, successen en effecten van de aanpak moet dan ook beter. De wijze van presenteren vraagt meer aandacht: persoonlijke verhalen van betrokkenen werken beter dan bijvoorbeeld lijsten met initiatieven en voortgangsrapportages.

Resultaten

Vanuit de gemeente is een nieuw logo voor de DOPsgewijze aanpak ontworpen. In veel gemeentelijke communicatie over de aanpak komt het logo terug (zie figuur). Daarnaast staat op de gemeentelijke website over het algemeen de stand van zaken in de dorpen en algemene informatie over de visie en het pilotbudget. De actualisatie van de website is een aandachtspunt; deze wordt dit jaar verbeterd.

Ervaringen uit enquête en interviews

Betere communicatie over de aanpak, de rol van betrokken partijen, de resultaten en effecten is gewenst, blijkt uit enquête en interviews.

Bewonerswerkgroepen

Zij vinden dat de communicatie over de stand van zaken in de dorpen iets beter verloopt via de gemeentelijke website dan via sociale media en het weekblad ViaStein. Maar eenduidigheid in de interne communicatie ontbreekt. Bredere bekendheid van het DOP binnen de dorpen is gewenst.

Afdeling MRO

- 🕒 Er is betere communicatie nodig over de aanpak: wat wil de gemeente hiermee, wat zijn doelen en resultaten. En ook: wat is des DOPs?
- 🕒 Er wordt beperkt gebruik wordt gemaakt van de informatie en netwerken in de dorpen. Het contact met de bewonerswerkgroepen verloopt met name via de dorpscontactpersonen.

Dorpscontactpersonen en coördinator

Door onduidelijke communicatie vanuit de gemeente komt het voor dat werkgroepen afhaken. Verder kunnen behaalde resultaten en successen van burgerinitiatieven beter zichtbaar gemaakt worden, zowel intern als extern. Bijvoorbeeld met persoonlijke verhalen.

Managementteam en de teamleiders

Zij oordelen neutraal over het gebruiken van informatie uit de netwerken in de dorpen door de hele gemeentelijke organisatie. De resultaten moeten concreter worden gemaakt voor vakinhoudelijke ambtenaren.

College

Naast behaalde resultaten wil het college ook meer de betrokkenheid en effecten van de aanpak laten zien.

Fractievoorzitters

Zij vinden dat de informatie over de voortgang en resultaten van de DOPsgewijze aanpak beter kan. Maar de raad geeft toe dat zij ook niet naar deze informatie heeft gevraagd. Persoonlijke verhalen van bewoners over

hun ervaringen met initiatieven geven veel inzicht: wat hebben ze bereikt, wat is succesvol, waar lopen ze tegen aan. Met de nieuwe raadstructuur (beeldvormende bijeenkomsten) komt hier meer ruimte voor.

Welzijnswerk

Omslag in denken over (meer) bewonersparticipatie is een opgave voor bewoners en ook gemeente en andere professionals. Daarbij is het van belang dat ook de veranderende verhouding tussen gemeente, het welzijnswerk en bewoners nog breder wordt gecommuniceerd.

Voorbeeld van communicatie binnen DOP-werkgroep: DOP Stein

Binnen de kern Stein organiseert de coördinatiegroep twee keer per half jaar een bijeenkomst met alle werkgroepen. Hierin vindt kennisdeling en overleg plaats over diverse onderwerpen. Minimaal twee keer per jaar per wijk wordt een flyer huis aan huis bezorgd om de bewoners van de kern Stein op de hoogte te houden van de voortgang. Jaarlijks is er een informatieavond voor alle bewoners van de gemeente. Verder zijn er, naast de gemeentelijke website, Facebookpagina's van de diverse wijken, met nieuwsberichten.

3.6 Lerend vermogen

Lerend vermogen gaat over training, evalueren en leren van elkaar (bewonerswerkgroepen, gemeentelijke organisatie en andere betrokkenen):

Training ambtenaren in denken en –handelen

Doen! En leren van elkaar

Ervaringen uit de praktijk delen en na een jaar uitgangspunten evalueren

Conclusie

Evalueren, kennisdelen en leren liggen in elkaars verlengde. De evaluaties worden uitgevoerd maar kennisdelen en leren van (elkaars) ervaringen binnen de gemeentelijke organisatie en tussen werkgroepen blijken nog niet structureel te gebeuren. Alle partijen zien dit terecht als aandachtspunt.

Resultaten

- De training is in 2016 en 2017 niet opgepakt vanwege transitie van de gemeentelijke organisatie en de cultuurworkshop/scholing die al in 2016 plaatsvond. Gemeente Stein wil de training in 2018 oppakken.
- Gemeente Stein heeft twee voortgangsrapportages (februari 2016 en januari 2017) opgesteld en voorgelegd aan de raad. Daarnaast wordt periodiek een overzicht met bestaande burgerinitiatieven gemaakt en toegestuurd aan managementteam, college, betrokken vakinhoudelijke ambtenaren en welzijnswerkers. Er is in 2015 al de afspraak gemaakt om in 2017 te evalueren, waarvan akte.

Ervaringen uit enquête en interviews

Bewonerswerkgroepen

Er wordt nog te weinig kennis en ervaring uitgewisseld tussen de verschillende DOP-werkgroepen, zoals bijvoorbeeld over het opzetten van een stichting of het verzekeren van vrijwilligers.

Afdeling MRO

Het leren van andere gemeenten binnen en buiten de regio lukt maar met en tussen de dorpen blijft het van elkaar leren nog beperkt tot incidentele bezoeken.

Dorpscontactpersonen en coördinator

Er is nog weinig sturing, draagvlak en experimenteerruimte om te leren. De behoefte om ervaring en kennis uit te wisselen is (beperkt) aanwezig. Onduidelijk is wie die de uitwisseling moet organiseren.

Managementteam en teamleiders:

- 🕒 Het leervermogen van de gemeente kan (nog) beter door projecten en initiatieven te evalueren op het hele proces, hieruit lering te trekken en waar nodig actie te ondernemen als managementteam.
- 🕒 Medewerkers moeten in een omgeving kunnen werken waar buiten het eigen vakgebied kijken en out of the box denken mogelijk is. Dat is nog niet het geval.
- 🕒 Stimulering van kennis en ervaring uitwisselen tussen de DOP-werkgroepen is een aandachtspunt.

College

Zij is positief over het leervermogen van de gemeente maar vindt dat meer experimenteerruimte voor nieuwe ideeën en initiatieven nodig is. Dat hoeft niet altijd groots of ingewikkeld te zijn. Het gaat om meer flexibiliteit in de werkwijze, zoals het sneller afgeven van een vergunning.

Fractievoorzitters

Kennis- en ervaringsuitwisseling tussen bewonerswerkgroepen moet meer gestimuleerd worden.

Welzijnswerk

De insteek van de aanpak zou meer experimenteren en leren van ervaringen moeten zijn in plaats van controleren.

DOP Urmond: Speeltuin Molenpark

Een groepje Urmondenaren miste een speelplek voor kinderen in Urmond Oost. Het Molenpark bood ruimte, maar de gemeente had een bezuiniging voor speeltuinen ingeraamd. Doordat inwoners, de gemeente en het welzijnswerk samen tijdens het proces Herijking Speelruimtebeleid op zoek gingen naar maatwerk, kon in mei 2017 de nieuwe speeltuin in het Molenpark officieel geopend worden. De betrokken inwoners die samen de Stichting Speelvoorziening Molenpark hebben opgericht, hebben gezorgd voor het ontwerp, draagvlak in de buurt en cofinanciering.

Ze zorgen voor het beheer en onderhoud van de speeltuin in goede afstemming met de gemeente. Al veel kinderen in Urmond weten de speeltuin te vinden.

Foto: Natuurlijk spelen in speeltuin Molenpark, DOP Urmond

4 Blik naar de toekomst

Om de DOPsgewijze toekomstbestendig(er) te maken, kijken we naar de meerwaarde van de aanpak, sterke punten en de verbeterpunten die betrokkenen via de enquête, groepsinterviews en werksessie hebben gedeeld. Dit zijn namelijk de ingrediënten voor de verbeterde aanpak, volgens betrokkenen. In de werksessie is het vervolg van de aanpak 'DOP 2.0' genoemd.

4.1 Meerwaarde van DOP'sgewijze aanpak volgens betrokkenen

Wat betrokkenen als meerwaarde van de aanpak zien, zegt veel over de te behouden kwaliteiten voor de toekomst. Betrokkenen geven in interviews aan dat ze vooral het volgende als kracht van de aanpak zien:

Inzet door bewoners

- 🕒 *Ruimte voor initiatieven, ideeën van onderop en talenten van bewoners*; bewoners gaan aan de slag met oplossingen, samen met gemeente en het welzijnswerk.
- 🕒 *Betrokkenheid van bewoners bij leefomgeving*; dit leidt tot meer eigenaarschap en ook meer interactie tussen bewoners. College: "Zorg voor elkaar en zorg voor leefomgeving". Welzijnswerk: "Het gaat uiteindelijk om je prettig en veilig voelen in je dorp en trots zijn op je eigen dorp".

Inzet door gemeente

- 🕒 *Betrokkenheid van gemeente, dienstverlening dichtbij bij de bewoners*: inzicht in behoefte van de dorpen. Het benutten van de informatie uit de 'buitenwereld' voor beleid en projecten waardoor vergroot het draagvlak. De werkwijze leidt zo tot een grotere bewustwording onder vakinhoudelijke ambtenaren.
- 🕒 *Van regisseren naar faciliteren*. Met de toenemende bewonerskracht verandert de rol van de gemeente sterk. Het was eerst vooral een traditionele rol zoals bijvoorbeeld handhaver van wetten en regels, of beleidsbepaler. Nu stimuleert en faciliteert de gemeente steeds vaker de initiatieven van bewoners.

Relatie tussen de partijen

- 🕒 *Kleinere afstand gemeente-bewoners en andere (wijk)professionals*: korte lijnen en vaste aanspreekpunten.

Sterke punten

Uit de gesprekken halen we daarnaast de volgende sterke punten op die samenhangen met de hierboven omschreven meerwaarde van de aanpak. We verwijzen tussen haakjes naar de respondentengroep

- 🕒 *De kwaliteit van de werkgroepen* wordt benut (bewonerswerkgroepen).
- 🕒 *Actiegerichtheid* van de aanpak: bewoners steken handen uit de mouwen (afdeling MRO).

- 🕒 *Integrale kijk naar gebieden*, met betrokkenheid van bewoners (dorpscontactpersonen en coördinator).
- 🕒 *Van buiten naar binnen werken: "Dit vraagt nog wel een verbeterslag."* Aan de voorkant van het beleid informatie van bewoners ophalen (managementteam en teamleiders). Aanvullend hierop geven bewonerswerkgroepen, dorpscontactpersonen en coördinator aan dat voor het buiten naar binnen werken de gemeente meer ruimte mag hebben voor de dorpsagenda en niet alleen voor het wegzetten van eigen initiatieven en beleidsactualisaties/projecten.
- 🕒 *Ondersteuning bij bewonersinitiatieven* vanuit de ambtelijke organisatie en met financiële middelen (college).
- 🕒 *Aanjagende functie* van de aanpak (fractievoorzitters).
- 🕒 Er is een *gezamenlijke verantwoordelijkheid* voor het aanpakken van problemen door: de gemeente, bewoners en het welzijnswerk (welzijnswerk).

4.2 Verbeterpunten volgens betrokkenen

Tot op heden zijn mooie resultaten met de bewoners behaald. Maar het kan altijd beter, dat blijkt ook uit de enquête en de interviews. Er zijn veel verbeterpunten genoemd in de enquête, interviews en de werksessie. Deze kwamen deels in hoofdstuk 3 aan de orde. We ordenen deze naar de volgende thema's:

1 Versterking eigenaarschap

- 🕒 *Meer experimenteerruimte en vrijheid* bieden aan bewoners en minder overheidsbeïnvloeding is gewenst (volgens meerdere respondentengroepen).
- 🕒 *Inzetten op verduurzamen*: het vervolg van de initiatieven is dat ze op eigen benen komen te staan (college).
- 🕒 *Volgende stap is: eigenaarschap van bewoners* nog meer bevorderen (welzijnswerk). Dat betekent ook dat DOP's hun eigen budget beheren.
- 🕒 *Kennisuitwisseling tussen de bewonerswerkgroepen* is waardevol maar gaat niet vanzelf (bewonerswerkgroepen).

2 Duidelijke focus

- 🕒 *Wat is des DOPs?* Niet alles is op te lossen met DOP. Naast DOP-werkgroepen is het belangrijk om ook initiatieven van individuele bewoners mogelijk te maken en faciliteren (welzijn). Een DOP-werkgroep kan voor bewoners met een idee of plan een eerste aanspreekpunt zijn vanwege ervaring, kennis en dorpsbudget maar het vervolg hoeft niet automatisch via een DOP-werkgroep te lopen (werksessie).
- 🕒 *Belangrijk criterium voor een initiatief: wat levert het op voor het dorp?* De gemeente moet daarbij het bredere, algemeen belang blijven afwegen (werksessie).

3 Logische integratie in gemeentelijke organisatie

- 🕒 *Burger centraal?* Als de burger echt centraal staat, vraagt dat een open, proactieve houding van de gemeente, van college en raad tot en met management en vakinhoudelijke afdelingen. Vraag is

vooral: wat voor functie hebben we als gemeente, waar hebben de dorpen behoefte aan en wat kunnen bewoners beter doen dan de gemeente? (werksessie)

- 🕒 *Werkwijze eigen maken:* de werkwijze kan beter geïntegreerd worden in de gemeentelijke organisatie. Vakinhoudelijke afdelingen zien de meerwaarde van de aanpak wel in algemene zin maar niet (altijd) voor het eigen beleid of de eigen projecten. Ook dorpscontactpersonen mogen nog meer in hun rol komen (gebiedskenner) en worden benut/betrokken door collega ambtenaren (afdeling MRO en dorpscontactpersonen en coördinator).
- 🕒 *Flexibele houding:* de gemeente kan meer meedenken in alternatieven in plaats van aangeven van wat niet mogelijk is. De gemeente kan meer consequent de bewoners informeren (bewonerswerkgroepen).
De flexibiliteit betreft ook omgaan met beleid, begroting en planning. Dat vergt vertrouwen van het bestuur richting de gemeentelijke organisatie. Dat is een breder vraagstuk dan sec DOP (managementteam en teamleiders).
- 🕒 *Het lerend vermogen van de gemeente* kan versterkt worden door interne en externe projecten structureel te evalueren en terug te kijken op het hele traject. Ook vooruitkijken en actie ondernemen zijn belangrijke onderdelen van het lerend vermogen (managementteam en teamleiders).

4 Zichtbaarheid van resultaten en vooral successen

- 🕒 *"Koesteren wat er tot nu toe is bereikt"* (bewonerswerkgroepen)
- 🕒 Successen zijn nodig om participatie aan te jagen en om meer bewoners aan te trekken (welzijnswerk).

5 Omgaan met diversiteit

In de interviews kwamen ook noties en ervaringen aan de orde die van belang zijn voor de toekomstige invulling:

- 🕒 Er zijn verschillen tussen dorpen als het gaat om bevolkingssamenstelling, sociaaleconomische structuur en mentaliteit. *"Die kenmerken bepalen de mate van participatie en het tempo van het DOP, houd daar ook rekening mee."* (welzijnswerk).
- 🕒 De uitvoeringsfase vraagt andere type vrijwilligers (doeners) dan de fase van het bedenken van initiatieven. Dat is een aandachtspunt voor het vervolg (fractievoorzitters).

5 Conclusies

Onze conclusies over wat de aanpak heeft opgeleverd, beschrijven we in dit hoofdstuk. Dit doen we aan de hand van de thema's (geclusterde uitgangspunten) uit hoofdstuk 3. Hierbij combineren we 'rol van gemeente' en 'interne organisatie' gezien de samenhang.

Algemeen

De gemeente, bewoners, welzijn hebben veel energie gestoken in de bewonerswerkgroepen en de ondersteuning van de initiatieven en vraagstukken in de dorpen. Deze investeringen hebben hun vruchten in de dorpen afgeworpen. Er zijn na twee jaar meer dan 40 werkgroepen in de dorpen actief en het aantal groeit gestaag door. Er zijn initiatieven gerealiseerd, zoals buurtcentra, een wensauto en een speeltuin. De dorpscontactpersonen zijn belangrijke verbinders tussen dorp en gemeente, zoals beoogd. En de gemeente zoekt steeds vaker het contact op met DOP-werkgroepen om te sparren over vraagstukken en projecten.

Mooie resultaten om op voort te bouwen. Maar zoals een medewerker van de gemeente het verwoordde: *het is en blijft work in progress*.

Eigen kracht in dorpen centraal

Netwerken vergroten: taak voor alle betrokken partijen

Belangrijk resultaat van DOPsgewijze aanpak zijn de ontwikkelde netwerken. Solide netwerken van bewoners, gemeente en welzijn die gezamenlijk het samenleven in het dorp (nog) beter kunnen maken, met kleine en grote acties. Het aantal actieve bewoners in de DOP-werkgroepen (toch zo'n 250 bewoners) roept bij de vakinhoudelijke afdelingen vragen op over de mate van representativiteit van deze groep. Het is een - te accepteren - gegeven dat ook bij grotere participatie het aantal actieve bewoners slechts een klein deel van een dorp blijft uitmaken. Belangrijker dan de bekende representativiteitsdiscussie is dat de mensen die wél actief zijn, gekoesterd moeten worden. Zet de actieve DOP-ers bijvoorbeeld minimaal één keer per jaar in het zonnetje. De opgave voor alle betrokkenen, van gemeente, werkgroepen tot en met de partners in de dorpen, moet zijn om deze groep te vergroten. Kijk daarom ook welke groepen nog (helemaal) niet participeren. Opvallend, doch niet uniek, is dat zo weinig jongeren in de werkgroepen actief zijn. Neem dit punt als werkgroepen en gemeente eens onder de loep: is het echt een probleem? Zo ja, wat doen we er aan? Het is logisch om deze vraag ook met jongeren zelf te bespreken.

Prioriteiten dorp en gemeente

Het is nog niet duidelijk in hoeverre de behoeften van de dorpen echt centraal staan voor de gemeente. De dorpsagenda is vooralsnog de agenda van de DOP-werkgroepen, en niet zozeer van de gemeente.

Natuurlijk stroken de prioriteiten van bewoners niet altijd één op één met die van het gemeentebestuur: het dorpsbelang versus het algemeen belang. Maar er zijn verwachtingen gewekt nu de gemeente uitdraagt dat eigen kracht centraal staat en dat vraagstukken van dorpen 'overal over mogen gaan'. Dorpen kunnen meer

uitgedaagd worden om brutaler te worden en met fundamentele vragen aan de slag te gaan. Denk aan een onderwerp als langer zelfstandig thuis wonen. Stein (Kerensheide) en Meers zijn al met dit vraagstuk bezig. We dagen de gemeente uit dergelijke brutale vragen uit te (blijven) lokken en als ze komen, ook serieus te behandelen.

Duidelijke structuur voor bewonersparticipatie

Met de DOPsgewijze aanpak is een structuur voor bewonersparticipatie ontstaan, waar al veel ervaring en kennis aanwezig is. Dat de DOP-werkgroepen, met het dorpsbudget, het voorportaal zijn voor bewoners met ideeën, vragen dan wel problemen is dan ook logisch. Maar de structuur past misschien niet alle bewoners, mogelijk geldt dat voor bijvoorbeeld jongeren. Het moet dan voor bewoners duidelijk zijn dat er ook andere wegen te bewandelen zijn, buiten deze structuur, om hun idee te ontwikkelen en te realiseren. Ook dat is maatwerk.

De aanpak gaat een volgende fase in, dat geldt ook voor veel initiatieven. De focus van de participatie kan dan verschuiven van ondersteuning van initiatieven naar ondersteuning bij het bestendigen van initiatieven. Een keuze die per initiatief (bestuurlijk) gemaakt moet worden. Een keuze die ook een andere invulling van de rol van de gemeente en ook van de DOP-werkgroepen vraagt. De ene (ervaren) werkgroep is hier meer voor gereed dan andere werkgroepen.

Rol van gemeente en interne organisatie

Gebiedsgericht werken vraagt flexibiliteit van organisatie en medewerkers

Bij gebiedsgericht en vraaggericht werken is de kern: zo goed mogelijk aansluiten op gebied specifieke behoeften, wensen, mogelijkheden van bewoners en ook (maatschappelijke) organisaties. Voor de uitvoering hiervan is de vraag: hoe ziet de gemeente haar rol (ambtenaar-bestuur-politiek) en die van de bewoner, andere belanghebbenden en professionals in deze participatiesamenleving? Wat doet de gemeente en wat kunnen anderen (beter) doen en wat doen we gezamenlijk?

Deze rol/taakopvatting van de gemeente moet naar binnen en buiten helder zijn. Deze moet vervolgens doorvertaald zijn naar de gebiedsgerichte aanpak en naar overig (sociaal) beleid, programma's en projecten. En daarmee ook naar de planning, budget, capaciteit en resultaten van de afdelingen. Dat laatste lijkt niet altijd consequent te gebeuren. Zo biedt de planning van afdelingen weinig ruimte voor niet-geplande initiatieven en andere activiteiten. Een goed idee wordt in dat geval niet voldoende ondersteund door ambtelijke en bestuurlijke actie, door voldoende financiële middelen, ruimte en ook (voorbeeld)houding vanuit MT en college. Daarmee loopt de zaak vast en staan actieve burgers en ook ambtenaren in de kou. De werkwijze voelt kennelijk nog niet eigen voor afdelingen. En dan neemt het 'vierkantje' (systeemwereld met kaders) het over van het 'rondje' (organische leefwereld) wat juist niet de intentie is van de zienswijze van de gemeente: namelijk eigen kracht van de dorpen centraal stellen.

Probleemeigenaar en eindverantwoordelijkheid

De bewonerswerkgroepen vinden de samenwerking met de gemeente positief, met name de inzet van de dorpscontactpersonen. Zij zijn vaste aanspreekpunten en zorgen zo voor de gewenste continuïteit voor

met name de buitenwereld. De gemeente ziet zelf dat binnen de eigen organisatie niet altijd helder is wie op vakinhoudelijk gebied 'probleem' eigenaar is, omdat geregeld meerdere afdelingen/ expertises betrokken zijn bij vraagstukken in een gebied en de eindverantwoordelijkheid wel eens in het midden blijft. Dat maakt de voortgang van sommige bewonersinitiatieven stroperig. En ook voor de buitenwereld is het dan diffuus wie aan zet is. Continuïteit en goede overdracht bij vertrek van medewerkers zijn van belang.

Communicatie

Meerwaarde gebiedsgericht, vraaggericht en integraal werken

Voor gebiedsgericht werken is het essentieel om via contacten en netwerken te weten wat er speelt in dorpen en die informatie uit de dorpen moet snel zijn weg kunnen vinden naar de gemeentelijke organisatie, en vice versa. Hoewel veel informatie via dorpscontactpersonen, vakinhoudelijke ambtenaren, bestuurders en professionals in de organisatie komt, is er nog geen sluitend netwerk dat continue met elkaar uitwisselt over de gebieden. De ontsluiting van informatie uit de dorpen en die van de gemeente richting de dorpen kan dan ook beter.

Vier de successen

Er is meer aandacht nodig, vinden alle betrokkenen, voor wat wél haalbaar is en wat er wel bereikt is. Resultaten en ervaringen laten zien, draagt bij aan meer bekendheid van de aanpak. Bovendien geeft dit ook de credits voor de betrokkenen. Die communicatie kan via de reguliere kanalen van de gemeente (zoals de - nog te verbeteren- website), en ook via de kanalen van de DOP-werkgroepen (eigen site, WhatsApp-groepen), andere actieve bewoners en welzijn. Aandachtspunt volgens de werksessie, we noemden het al eerder, is dat jongeren nauwelijks bereikt worden door de werkgroepen. Dat vraagt om meer en vooral effectief gebruik van sociale media zoals Facebook, Instagram.

Lerend vermogen

Kennisdeling tussen werkgroepen en binnen gemeente

Bij een lerende organisatie hoort evalueren: hebben we bereikt wat we voor ogen hadden? Hiervoor zijn vooraf bepaalde, concrete inhoudelijke doelen/resultaten nodig die de graadmeters vormen bij monitoring en evaluatie. Die graadmeters ontbreken. Voor organische participatieprocessen is het niet eenvoudig om vooraf concrete resultaten te benoemen. Maar gaandeweg moet het mogelijk zijn een gezamenlijk doel te formuleren en daarna kan dat geconcretiseerd en dus meetbaar gemaakt worden.

Een cruciale stap is tijd nemen om te leren van de ervaringen: wat voor inzichten levert dit op? Deze stap heeft nog onvoldoende zijn beslag gehad, zowel bij DOP-werkgroepen onderling als binnen de gemeente. Dat gaat niet vanzelf, blijkt na twee jaar. En hangt ook samen met de benodigde ontsluiting van informatie.

6 Aanbevelingen: DOP 2.0

We geven in dit hoofdstuk aanbevelingen voor het vervolg: de verbeterde DOPsgewijze aanpak oftewel DOP 2.0. Om te beginnen, interne én externe betrokken partijen zien als opgave voor de toekomst:

'Burgerkracht is ingeburgerd, bij alle betrokkenen'

Deze breed gedeelde opgave bepaalt de houding, inzet en werkwijze van de gemeente. Leidend principe hierbij is dat de dorpen de stap van eigen kracht naar meer eigenaarschap van de eigen leefomgeving (kunnen) zetten.

We stellen de volgende aanbevelingen voor die dit leidend principe ondersteunen.

Aanbeveling 1: participatie in de dorpen versterken door verbinding van netwerken van bewoners, gemeente en maatschappelijke organisaties

Organiseer vanuit de (binnenkort te starten) dorpenteams dat er binnen het dorp lijnen komen naar andere (maatschappelijke) organisaties zoals politie, woningcorporatie, zorginstelling, (sport)verenigingen die gezamenlijk de participatie en betrokkenheid in de dorpen kunnen bevorderen. Zorg vanuit het dorpteam voor een gezamenlijke dorpsagenda met deze betrokkenen: de urgente vraagstukken en kansen staan voorop. Met afspraken over wie doet wat wanneer. Monitor ten slotte halfjaarlijks met betrokkenen de acties en resultaten: zijn we op koers?

Toelichting:

Het is de uitdaging voor de DOP-werkgroepen, gemeente en anderen om de dorpsnetwerken en daarmee de bewonersbetrokkenheid te vergroten. Het is daarom essentieel dat de huidige, waardevolle netwerken aanhaken op die van de politie, woningcorporaties en ook bijvoorbeeld van (sport)verenigingen. Deze maken nog geen direct onderdeel uit van deze aanpak maar werken eveneens gebiedsgericht. Ze zijn (veelal) al samenwerkingspartijen voor gemeente en het welzijnswerk; de contacten zijn er. Deze werkwijze sluit goed aan bij de drie dorpenteams die de gemeente eind 2017 start in Elsloo, Stein en Urmond.

Dorpenteams richten zich met name op maatschappelijke vraagstukken (sociaal domein) en hebben ook een signalerende rol om preventief te werken, de integrale samenwerking met andere (wijk)partners en de verbinding met burgerinitiatieven te versterken. Het dorpteam bestaat uit de coördinator van de DOPsgewijze aanpak, de dorpscontactpersoon, klantmanagers Wmo en Sociale Zaken, de buurtmakelaar en cliëntondersteuner van Partners in Welzijn en een cliëntondersteuner van MEE.¹¹

De samenwerking tussen belanghebbende partijen wordt verstevigd met een gezamenlijke dorpsagenda, dus niet alleen van de bewonerswerkgroepen. In het overleg van de dorpenteams kunnen naast de welzijn/zorg- ook de leefbaarheidsvraagstukken worden besproken, met indien handig ook (een vertegenwoordiging van) bewoners. Zo'n overleg biedt gelegenheid om, naast informatie-uitwisseling, vooral te werken aan integrale oplossingen met bijbehorende afspraken. Uit deze samenwerking ontstaan

¹¹ Bron: Uitvoeringsplan Dorpenteams Sociaal Domein, versie 4.0

er weer korte lijnen voor de praktische, dagelijkse vragen. Zo'n samenwerking vraagt om een gedeelde analyse van het dorp waarbij kwantitatieve (gemeentelijke data) en kwalitatieve informatie (uit de netwerken) is verwerkt. Houd de analyse(fase) kort; deze vormt de basis voor de dorpsagenda. In de dorpsagenda worden de belangrijkste, gedragen vraagstukken en kansen voor het dorp vastgelegd. Niet als formeel document maar als leidraad voor het proces van oplossen en verbeteren. Het is de kunst om er geen vrijblijvend overleg van te maken met een grote groep deelnemers. De acties staan voorop en een zeker mandaat van professionals is dan ook een vereiste.

Aanbeveling 2: versterken van eigenaarschap van bewoners bij hun woonomgeving

Stel de meerwaarde van het initiatief, pilot of project voor het dorp als hoofduitgangspunt voor ondersteuning van initiatieven. Zet extra in op de 'stille gebieden': daar waar de participatie niet op gang komt. Kijk met bewonerswerkgroepen, het welzijnswerk én jongeren hoe jongeren en overige groepen die minder snel 'meedoen', beter betrokken kunnen worden bij hun dorp (bijvoorbeeld via een prijsvraag, met concrete, kortlopende klussen). Bespreek met bewonerswerkgroepen een andere verdeling van dorpsbudgetten, met de mate van bewonersbetrokkenheid als belangrijke factor.

Toelichting:

De participatie gedijt bij een brede focus op wat bewoners in hun omgeving willen verbeteren en aanpakken, voorbij de eigen stoep. Dat gebeurt al volop in de praktijk. Not only my backyard zou (meer) het motto voor alle participatie, inclusief initiatieven en pilots, moeten zijn, met zoveel mogelijk meerwaarde voor het hele dorp. Aan de andere kant zijn er gebieden waar de participatie niet automatisch bloeit. Hier is meer procesondersteuning nodig vanuit in ieder geval gemeente en welzijn. De inzet kan gericht zijn op versterking van vaardigheden om vragen, ideeën kenbaar te maken en om medestanders voor een initiatief te bereiken.

Zoals in de conclusies naar voren kwam, zijn jongeren nog nauwelijks aangehaakt bij de participatie. Veel vraagstukken zijn ver van hun bed. Het beste is om met deze doelgroep na te gaan wat de jongeren wel of niet aanspreekt, bijvoorbeeld met een prijsvraag voor ideeën van jongeren. De Steinse Jongeren Adviesraad wil graag meedenken over gerichtere communicatie naar jongeren.

De dorpsbudgetten vormen een financiële basis voor de reguliere kosten van de werkgroepen en voor initiatieven. Deze budgetten worden nu gelijkelijk verdeeld. Als de eigen kracht de hoofdfactor van de aanpak blijft, kan de gemeente kiezen voor een verdeelsleutel die uitgaat van een basisbedrag (afgestemd op het inwoneraantal) en daarbovenop een variabel budget voor initiatieven met veel draagvlak en ook voor initiatieven in de 'stille gebieden'.

Overigens is al vaak cofinanciering (sponsoring) nodig om initiatieven haalbaar te maken. Training over crowdfunding en kennisuitwisseling tussen werkgroepen kunnen hierbij helpen, zie onderstaande aanbevelingen.

Aanbeveling 3: bestendigen van initiatieven met meerwaarde voor het dorp

Bereid initiatiefnemers voor op bestendiging van initiatieven door training (aantrekken vrijwilligers, financiering).

Kies voor structurele (financiële) ondersteuning van bewonersinitiatieven en eigen kracht pilots als deze een duidelijke meerwaarde voor het dorp hebben getoond met een grote mate van bewonersbetrokkenheid.

Toelichting:

Veel initiatieven en eigen kracht pilots komen de komende jaren in een nieuwe fase. Als uit de evaluatie blijkt dat zij een meerwaarde voor het dorp zijn, is bestendiging een vervolgstap. Om die bestendiging voor te bereiden, kan de gemeente of welzijn de bewoners ondersteunen met trainingen. Denk aan trainingen voor onderhoud en beheer van de openbare ruimte, crowdfunding, aantrekken van nieuwe krachten en structurele financiering. De gemeente kan daarnaast voor structurele (mede)financiering kiezen waarbij de afwegingcriteria kunnen zijn: de meerwaarde voor het dorp en voor andere dorpen, de toekomstbestendigheid van het initiatief, de mate van betrokkenheid van bewoners en het overnemen van een taak van de gemeente. Voor dat laatste kan de gemeente ook de Right to challenge inzetten. Daarmee krijgen bewoners het recht om de gemeente uit te dagen wanneer zij menen een dienst beter te kunnen aanbieden.

Aanbeveling 4: brede filosofie voor interne organisatie, inbedden van de werkwijze

Zet op elk bewonersinitiatief en bewonerstraject een duo (vakinhoudelijke ambtenaar en dorpscontactpersoon) dat verantwoordelijk is voor de begeleiding (of onderbouwd stop zetten). Geef vanuit het MT en het college de ruimte aan de vakinhoudelijke afdelingen voor integrale, participatieve gebiedstrajecten door flexibiliteit (aanpassing) mogelijk te maken in afdelingsplannen, planning en begroting. Benadruk een vraaggerichte houding van vakinhoudelijke medewerkers in het personeelsbeleid.

Toelichting:

Gebiedsgericht, vraaggericht en integraal werken is meer dan een aanpak voor de dorpen. Het is een filosofie die voor een hele gemeente (van medewerkers tot en met college) en daarmee ook voor samenwerkingspartners en gemeenschap geldt. Deze filosofie vraagt ook dat het MT flexibiliteit (enige aanpassing) mogelijk maakt in afdelingsplannen, planning en begroting voor integrale, participatieve gebiedstrajecten. Overigens ligt dit in de lijn van de Omgevingswet waar omgevingsplannen met belanghebbenden in een gebied moeten worden ontwikkeld. Dat betekent verder dat voor de betrokken medewerkers ook in de functioneren-/ beoordelingscyclus hun inzet voor dit soort gebiedsgerichte, integrale trajecten met burgerkracht en samenwerking met externen ter sprake komt. Zo nodig wordt hier individueel of collectief op getraind of gecoacht. Binnen de gemeente wordt hier al aan gewerkt. De dorpscontactpersoon moet zijn of haar proactieve houding naar de dorpen en een integrale kijk op de ontwikkelingen in de dorpen houden. Met de mogelijke veranderingen in de aanpak (nog grotere nadruk op netwerken en integraal samenwerken met partners in het dorp) ligt het in de rede om het profiel opnieuw tegen het licht te houden en zo nodig bij te stellen.

Een praktische invulling is dat binnen de organisatie een vakinhoudelijke ambtenaar (inhoud) en de dorpscontactpersoon (proces) samen verantwoordelijk worden voor de begeleiding van een initiatief of een bewonerstraject om interne en externe ruis over eigenaarschap te voorkomen. De betreffende teamleiders maken hier een afspraak over met hun medewerker.

Aanbeveling 5: doorwerking van uitgangspunten aanpak naar gewenste resultaten organisatie, afdeling en medewerker

Koppel aan de nieuwe uitgangspunten van de aanpak gewenste, meetbare en haalbare resultaten. Maak deze gaandeweg zo nodig concreter. Monitor aan de hand van de resultaten de voortgang. Vertaal deze resultaten ook naar meetbare resultaten voor vakinhoudelijke afdelingen, de medewerkers en welzijn.

Toelichting:

We constateerden eerder dat er sprake is van een veelheid van ambities (21 maar liefst). Dat schept eerder verwarring dan duidelijkheid. De aanbevelingen die we geven, bevatten compactere uitgangspunten. Van belang is dat deze uitgewerkt worden naar gewenste, haalbare en meetbare resultaten voor monitoring van de voortgang en effecten. Om inbedding in de organisatie te borgen, is het nodig dat het MT samen met de teamleiders de resultaten van de aanpak consequent door vertaalt naar wat verwacht wordt van vakinhoudelijke afdelingen en medewerkers. We noemen hier expliciet de teamleiders omdat zij voor de teamplannen zorgen en dicht op het functioneren van de medewerkers zitten. Om deze stap goed te kunnen maken, is een nadere uitwerking in een plan van aanpak nodig.

Aanbeveling 6: vergroten van praktijkkennis door ervaringen en lessen te delen

Kennisdeling gaat niet vanzelf, hoewel iedereen het belang hiervan inziet. Organiseer als gemeente daarom (vooralsnog) het komende jaar de kennisdeling

- *tussen DOP-werkgroepen, met thematische bijeenkomsten, georganiseerd samen met een DOP-werkgroep, op locatie. Het leveren van een bijdrage aan kennisdeling kan bijvoorbeeld een van de criteria voor de Eigen kracht pilots worden.*
- *binnen de gemeentelijke organisatie (vakinhoudelijke afdelingen) thematische bijeenkomsten. Bijvoorbeeld over de ervaringen met complexe pilots (zie hieronder). Houd het hierbij niet exclusief voor de DOPsgewijze aanpak maar doe dat samen met het sociaal domein. En sluit aan bij dat wat al georganiseerd wordt binnen de gemeente, zoals de kenniscafé's.*

Leer als organisatie van de pilots:

- *Evalueer drie uitgevoerde (complexe) pilots: wat waren knelpunten, hoe zijn deze opgelost? Wat vraagt deze werkwijze van gemeente, bewoners en welzijn? En ga hierbij met betrokkenen na wat de meerwaarde van de pilot is voor het dorp. Trek lering van deze pilots voor de eigen organisatie en de samenwerking met derden en deel deze lessen met de raad.*
- *Gebruik de uitkomsten van de evaluatie van pilots en van de kennisdeling om de raad te informeren over voortgang en resultaten van de aanpak. Maak hierbij gebruik van de persoonlijke verhalen van bewoners en ambtenaren.*

Toelichting:

Voor de komende tijd ligt de focus van de doorwerking van de aanpak in de organisatie meer op de uitvoeringskant (aanpassingen in de openbare ruimte, maatschappelijk vastgoed, subsidiëring van maatschappelijke initiatieven) dan aan de beleidskant. Uitvoering vormt het sluitstuk van initiatieven; medewerkers stuiten daarmee op de praktische problemen, zoals de wet- en regelgeving voor vergunningen. Maar wet- en regelgeving kan ook een mantra worden voor hobbels op de route naar de uitvoering en die innovatief handelen in de weg staat. Pilots met een integraal karakter zijn een goede leerschool om lessen uit te halen.

De successen in het ene dorp zijn lang niet altijd met copy/paste over te zetten naar andere dorpen maar geven zeker inspiratie en energie. Geef vooral aandacht aan de fouten en blunders die minstens, zo niet interessanter, zijn om van te leren: hoe zijn deze opgelost? Na een jaar wordt bekeken of dit een effectieve vorm van kennisdeling is voor de betrokkenen. De persoonlijke ervaringen en verhalen geven diepte aan de informatie voor de lessen en kunnen ook voor de communicatie binnen en buiten de gemeentelijke organisatie benut worden. Voor het informeren van de raad kunnen bewoners en andere betrokkenen hun eigen ervaringen 'live' toelichten. Dat past binnen de beeldvormende bijeenkomsten in de nieuwe raadstructuur.

7 Voorstel uitvoeringsagenda 2018-2020

We komen tot zes nieuwe uitgangspunten voor DOP 2.0 die we hieronder in een eerste voorstel voor de uitvoeringsagenda voor periode 2018-2020 hebben verwerkt, met doelen, acties, uitvoeringspartijen en globale planning. De vervolgstap is om hier haalbare, meetbare resultaten aan te verbinden.

Doel	Acties	Uitvoering
Participatie in de dorpen versterken door verbinding van netwerken van bewoners, gemeente en maatschappelijke organisaties	Ontwikkelen van een gezamenlijke dorpsagenda met deze betrokkenen. Uitgangspunt: urgente vraagstukken en kansen. Met afspraken over wie doet wat wanneer.	Dorpenteams i.s.m. politie, woningcorporaties, zorginstellingen, (sport)verenigingen, DOP-werkgroepen (2018)
	Plan voor communicatie over (ontwikkeling van) bewonersinitiatieven en dorpenteams.	Gemeente (2018)
	Halfjaarlijks kwalitatief monitoren met betrokkenen de acties en resultaten: zijn we op koers?	Dorpenteams (vanaf medio 2018)

Doel	Acties	Uitvoering
Versterken van eigenaarschap van bewoners bij hun woonomgeving	Met bewonerswerkgroepen nieuwe verdeling van dorpsbudgetten bepalen.	Gemeente, PIW en DOP-werkgroepen (vóór einde 2017)
	Meerwaarde voor dorp als hoofduitgangspunt voor ondersteuning van initiatieven.	Gemeente (2018)
	Met bewonerswerkgroepen en het welzijnswerk nagaan welke 'stille gebieden' extra aandacht vragen. En nagaan wat voor (proces)ondersteuning hierbij gewenst is.	Gemeente, PIW en DOP-werkgroepen (2018)
	Met bewonerswerkgroepen, SJAR en het welzijnswerk nagaan hoe jongeren en overige groepen die minder snel 'meedoen', beter betrokken kunnen worden bij hun dorp.	Gemeente, SJAR, PIW en DOP-werkgroepen (2018)

Doel	Acties	Uitvoering
Bestendigen van initiatieven met meerwaarde voor het dorp	Structurele (financiële) ondersteuning bieden voor bewonersinitiatieven en eigen kracht pilots als deze een duidelijke meerwaarde voor het dorp hebben getoond met een grote mate van bewonersbetrokkenheid.	Gemeente (2 ^e helft 2018)
	Initiatiefnemers voorbereiden op bestendiging van initiatieven door informatie en training. Aan de hand van nieuwe pilots nagaan wat de behoefte is.	Gemeente, PIW (2019)

Doel	Acties	Uitvoering
Brede filosofie voor interne organisatie: inbedden van de werkwijze	Voor elk bewonersinitiatief en bewonerstraject is er een duo voor de begeleiding: een vakinhoudelijke ambtenaar voor de inhoud en dorpscontactpersoon voor het proces.	Gemeente (2018)

Doel	Acties	Uitvoering
Doorwerking van uitgangspunten aanpak naar gewenste resultaten organisatie, afdeling en medewerker	Plan van aanpak: MT en teamleiders vertalen en werken haalbare en meetbare resultaten DOP 2.0 uit naar resultaten voor afdelingen en medewerkers	Gemeente (medio 2018)
	MT en teamleiders sturen op flexibele ruimte in afdelingsplannen, planning en begroting voor integrale, participatieve gebiedstrajecten.	Gemeente (2019, in samenhang met plan van aanpak)

Doel	Acties	Uitvoering
Vergroten van praktijkkennis door ervaringen en lessen te delen	Organiseren van thematische kennisdeelbijeenkomsten tussen DOP-werkgroepen. Elke bijeenkomst is op locatie en samen met een van de DOP-werkgroepen georganiseerd.	Gemeente i.s.m. DOP-werkgroepen (2018)
	Organiseren van thematische kennisdeelbijeenkomsten tussen (vakinhoudelijke) afdelingen, over gebiedsgericht werken. Samen met sociaal domein.	Gemeente (2018)
	Evaluatie van 3 integrale pilots: lessen delen met raad.	Gemeente (2018)
	Jaarlijks: 1 ^e helft jaar presenteren voortgang aanpak incl. korte rapportage 2 ^e helft jaar DOP-werkgroepen aan het woord tijdens beeldvormende raadsbijeenkomst	Gemeente i.s.m. raad en DOP-werkgroepen (medio 2018)

Bijlage 1: Literatuurlijst

- ③ Gemeente Stein. *DOPsgewijze aanpak*, via www.gemeentestein.nl/wonen-welzijn/dopsgewijze-aanpak_41408/
- ③ Klinkers, E. (2015). *Uitgangspunten voor de doorontwikkeling van het dorpsontwikkelingsproces in de gemeente Stein 2015-2020*. Gemeente Stein
- ③ Klinkers, E. (2015). *Afspraken beheer dorpsbudget*. Gemeente Stein
- ③ Klinkers, E. (2016). *Voortgangsrapportage DOPsgewijze aanpak 1*, februari 2016. Gemeente Stein
- ③ Gemeente Stein (2016). *Subsidiecriteria Eigen kracht pilots Gemeente Stein 2016-2018*. Gemeente Stein
- ③ Klinkers, E. (2017). *Overzicht initiatieven 27 maart 2017*. Gemeente Stein
- ③ Klinkers, E. (2017). *Voortgangsrapportage DOPsgewijze aanpak 2*, 2016. Gemeente Stein
- ③ Gemeente Stein (2017). *Beslisboom interactief met bewoners*, 2017. Gemeente Stein
- ③ Klinkers, E. (2017). *Uitvoeringsplan Dorpenteams Sociaal Domein. Op weg naar dorpsgerichte integrale samenwerking*. Gemeente Stein

Bijlage 2: Overzicht initiatieven (peildatum 27 maart 2017)

Dorp	Naam initiatief	Doelstelling(en)	Samenwerkingspartner(s)
Berg	Overkoepelend DOP overleg	Afstemming binnen dorp over thema's en activiteiten	Welzijnsorganisatie PIW
Berg	Herinrichting Beatrixplein	Passende tijdelijke invulling voor Beatrixplein, gericht op recreatie, ontmoeting, marktidee	Vakinhoudelijke afdeling MRO, Wonen Limburg, PIW
Berg	Werkgroep Ruimtelijke ordening en veiligheid	Aanpak struikelblokken openbare ruimte (gladde trappen, stoepen, verkeer, etc.)	MRO, politie, wijkagent, PIW
Berg	Werkgroep Nieuwsbrief	Door middel van Nieuwsbrief het dorp regelmatig op de hoogte stellen wat DOP Berg doet	PIW, Gobetween Communicatie
Berg	Werkgroep Digitaal dorpsplatform	Sociale cohesie, contact stimuleren	PIW
Berg	Werkgroep Ouderen	Zicht op wensen en behoeftes. Signaleren van eigen mogelijkheden en kansen van het dorp en haar bewoners om daar op in te spelen. Mobiliseren van eigen kracht het oppakken van kansen. Samenwerkingspartners in kaart brengen.	PIW
Berg	Werkgroep speelruimte Nederheidestraat Berg	Kijken naar bestaande speeltuinen en in samenspraak met burger aantal speeltuinen terugbrengen met het oog op krimp. Is tevens een bezuinigingsopgave	MRO, PIW, speeltuinbeheerders en diverse bewoners
Berg	Werkgroep Veilig naar school	Verkeersveiligheid rondom de school vergroten door bewustwording bij de ouders	PIW
Elsloo	Verkeer en veiligheid	Verbeteren verkeersveiligheid	MRO
Elsloo	Dorpsontmoetingscentrum (DOC)	Constructieve en duurzame bijdrage leveren aan het verminderen van sociaal isolement en de sociale cohesie in de wijken bevorderen door een duurzame Ontmoetingsplek te ontwikkelen in de vorm van een Wijk meeting point in het MLC- Maasland Centrum.	MRO, PIW
Elsloo	Werkgroep Opwaardering Schuttersdreef	Bevorderen van de sociale contacten in de omgeving, bottom-up herinrichting Schuttersdreef	MRO, PIW
Elsloo	Stichting Dorpsplatform Elsloo	Het in standhouden en bevorderen van het leefklimaat in en van het dorp Elsloo; het verrichten van alle verdere handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of	Waar nodig schuiven vakdisciplines aan om projecten/beleid toe te lichten en

Dorp	Naam initiatief	Doelstelling(en)	Samenwerkingspartner(s)
		daartoe bevorderlijk kunnen zijn	meningen te peilen
Elsloo	Werkgroep Domein Elsloo	Ontwikkelen van een visie over de recreatieve en toeristische mogelijkheden rond de oude kern van Elsloo, Catsop en Terhagen	MRO, Ruimte, Accommodatie
Elsloo	Werkgroep Jong en Oud	Organiseren activiteiten voor jong en oud	MRO
Elsloo	Werkgroep Communicatie/PR	Onder de aandacht brengen van het bestaan van de Stichting Dorpsplatform Elsloo en de verschillende werkgroepen	Paul van Alphen
Elsloo	Werkgroep Zorgboerderij (C-veld S.V. Haslou)	Creëren van een ontmoetingsplek waar activiteiten plaatsvinden mede door de inzet van bewoners met een licht verstandelijke en/of lichamelijke beperking	MRO, Dienstverlening
Elsloo	Werkgroep speelruimte Elsloo Noord (Elserveld)	Kijken naar bestaande speeltuinen en in samenspraak met burger aantal speeltuinen terugbrengen met het oog op krimp. Is tevens een bezuinigingsopgave	MRO, speeltuinbeheerders, buurtvereniging 't Aelserkruidje
Maasband	Werkgroep Bakhuis	Oud Bakhuis opknappen om daar weer taarten te kunnen bakken en verkopen met een klein terras erbij	MRO, LEADER
Maasband	DOP-overleg.	Diverse thema's: brug, rivierenpark Maasvallei, Grensmaas, parkeerprobleem, buurtactiviteiten	MRO, PIW
Meers	Dorpsdagvoorziening Bie Gerda	Ontmoeting, zorg en welzijnsaanbod dat aansluit bij de behoefte van het dorp	W&I, Dienstverlening, MRO, PIW, provincie Limburg
Meers	Werkgroep Sijwan Meas	Samen je dorp schoonhouden door zwerfvuil op te halen, indirect ontmoeting, participatie	MRO
Meers	Werkgroep Uitstraling en Profilerings (nieuwsbrief, brug, natuuractiviteiten)	PR via website en nieuwsbrief, brug: recreatieve verbinding tussen NL en BE	MRO
Meers	Werkgroep DOP Meers	Afstemming binnen dorp over thema's en activiteiten	PIW
Meers	Werkgroep Verenigingen en Accommodaties	Samenwerking tussen verenigingen binnen Meers	MRO, PIW
Stein, Kerensheide	Werkgroep Transformatie Kerk Kerensheide	Behoud kerk door nieuwe invulling	MRO
Stein, Kerensheide	Werkgroep speelruimte Stein Kerensheide	Kijken naar bestaande speeltuinen en in samenspraak met burger aantal speeltuinen terugbrengen met het oog op krimp. Is tevens een bezuinigingsopgave	MRO, PIW, speeltuinbeheerders en diverse bewoners

Dorp	Naam initiatief	Doelstelling(en)	Samenwerkingspartner(s)
Stein, Kerensheide	Werkgroep Rondom de Toren	Onderhoud tuin en gebied rondom kerk, re-activeren kerkklok	MRO
Stein, Kerensheide	Werkgroep VROM	Ontwikkelingen bijhouden rond Poort van Stein en Steinerbos	MRO
Stein, Kerensheide	WijkKerenshei	Zorggerichte initiatieven ontwikkelen en die koppelen aan de ontwikkeling van het toekomstige buurtcentrum (kerk)	PIW
Stein, Nieuwdorp	Stichting Buurtwerk Nieuwdorp	Buurtpreventie en activiteiten in Nieuwdorp, ondersteunt activiteiten in de wijk en beheert speeltuinen en toekomstige hondenspeelweide in Nieuwdorp	MRO, PIW, politie
Stein, Nieuwdorp	Werkgroep MISA 2.0	Meer multifunctioneel gebruik van dit terrein waarbij behoeftes vanuit verschillende verenigingen en de gemeenschap worden ingevuld.	MRO, PIW, ESC'90, De Ster, Manege 't Hetjen, De Vagebond
Stein, Nieuwdorp	Stichting Buurtcentrum Nieuwdorp	Nieuw hart voor ontmoeting en sociale activiteiten in Nieuwdorp	MRO, voedselbank
Stein, Oud Stein	Werkgroep Ondernemersklimaat	Het in kaart brengen van de behoeften welke bijdragen aan verbeteren van ondernemersklimaat in de oude dorpskern van Stein	MRO
Stein, Oud Stein	Werkgroep Fanfarezaal	Onderzoeken gewenste nieuwe bestemming fanfarezaal	MRO
Stein, Oud Stein	Werkgroep Leefbaarheid-OR	Behoud groene pareltjes in wijk, het verlevendigen van de buurt door mensen samen te brengen, het vergroten van de leefbaarheid	MRO
Stein, Oud Stein	Werkgroep VROM	Onder de aandacht brengen van en terugdringen van geluid en fijnstof	MRO
Urmond	Werkgroep A2 Verbreding	Meedenken in de kaders die Rijkswaterstaat geeft over de verbreding van de A2. 2 deelnemers ook actief in Buurtenplatform van de A2.	MRO, PIW
Urmond, Oost	Werkgroep Buurthuis	Sociale cohesie bevorderen, mensen uit isolement halen	PIW, Vivantes, Wonen Limburg, Steunpunt Mantelzorg, Ouderenvereniging, bibliotheek, Doe-

Dorp	Naam initiatief	Doelstelling(en)	Samenwerkingspartner(s)
			en leercentrum, kaartclub, fysiotherapeut
Urmond, Oost	Werkgroep Speelruimte Molenpark	Nieuwe speelvoorziening in Urmond Oost	MRO, PIW, IVN Stein
Urmond, Oost	Werkgroep Antoniusplein	Weer actief leven geven aan het Antoniusplein door activiteiten te organiseren	MRO, PIW
Urmond, Oud	Werkgroep speelruimte De Bath-Hetzendael	Kijken naar bestaande speeltuinen en in samenspraak met burger aantal speeltuinen terugbrengen met het oog op krimp. Is tevens een bezuinigingsopgave	MRO, drie buurtverenigingen, speeltuinbeheerder

Bijlage 3: Uitkomsten enquête

De vragenlijst heeft tot doel inventariseren van hoe betrokken organisaties in Stein de DOPsgewijze aanpak ervaren en of de gewenste resultaten zijn behaald. De betrokken organisaties zijn de gemeentelijke afdelingen (MRO, W&I, Dienstverlening, Bedrijfsvoering en concern control), het managementteam, het college, de fractievoorzitters, welzijnsorganisatie en bewonerswerkgroepen.

De vragenlijst bestaat uit een aantal stellingen over de doelstellingen van de DOPsgewijze aanpak zoals verwoord in de notitie 'Uitgangspunten voor de doorontwikkeling van het dorpsontwikkelingsproces in de gemeente Stein 2015-2020'. De stellingen zijn afgestemd op de groep respondenten en daarmee verschillend. Bij bijna alle stellingen hebben de respondenten de mogelijkheid gehad om het antwoord toe te lichten. Waar een toelichting is gegeven, is deze in de analyse verwerkt.

Respons

De enquête is naar 64 respondenten verstuurd. De contactpersonen van de DOP-werkgroepen hebben de enquête naar hun achterban doorgestuurd. Dit heeft geleid tot 103 respondenten. De verdeling is als volgt:

- ④ 40 respondenten bewonerswerkgroepen. Bewoners zijn vertegenwoordigers van het dorp Stein (18), Berg (7), Elsloo (6), Maasband (6), Urmond (2) en Meers (1).
- ④ 15 respondenten van de vakinhoudelijke afdelingen.
- ④ 10 dorpscontactpersonen/ - coördinator.
Hierbij merken we op dat dit aantal niet klopt: er zijn 3 dorpscontactpersonen en 1 coördinator. Blijkbaar hebben andere respondenten ook voor deze categorie gekozen. Hierdoor kunnen we geen nader onderscheid maken tussen de antwoorden van de vakinhoudelijke afdelingen en de dorpscontactpersonen/coördinator.
- ④ 5 respondenten van de fractievoorzitters.
- ④ 4 van welzijnsorganisatie.
- ④ 3 van het managementteam.
- ④ 3 van het college.
- ④ 2 teamleiders.
- ④ 21 respondenten hebben 'overig' gekozen. Enkele respondenten uit deze groep behoren tot één van de bovenstaande afdelingen/ organisatie. Deze antwoorden hebben we waar mogelijk meegenomen in de analyse van desbetreffende groep.

Rol bij/ bijdrage aan de DOPsgewijze aanpak

Aan alle respondenten hebben we de vraag gesteld wat hun rol bij/ bijdrage aan de DOPsgewijze aanpak is. Uit de antwoorden blijkt dat de invulling van de rol bij de DOPsgewijze aanpak sterk varieert, niet zo verwonderlijk gezien de breedte van de respondentengroep:

- ④ ondersteunen en faciliteren van allerlei initiatieven en activiteiten in het dorp.

- ⦿ verbinder tussen DOP-leden, organisaties en gemeente (verbinden van personen en activiteiten in de dorpen).
- ⦿ coördinerende/ adviserende rol vanuit de gemeente.
- ⦿ inhoudelijke bijdrage.
- ⦿ aansturing en adviesrol richting gemeente.
- ⦿ meedenken en meedoen in de ontwikkeling van dorpen.

Maatwerk voor de kernen

We hebben aan alle respondenten de stelling voorgelegd over in hoeverre de DOPsgewijze aanpak voldoende maatwerk biedt voor de kernen.

- ⦿ Het merendeel (68 respondenten) is het (helemaal) mee eens met deze stelling.
- ⦿ Een klein groep (12) heeft bij deze stelling met (helemaal) mee oneens beantwoord.
- ⦿ De overige respondenten oordelen neutraal over deze stelling (23).

In de toelichting geven respondenten aan dat de DOPsgewijze aanpak in principe voldoende maatwerk biedt voor de kernen. Maar meer experimenteerruimte en minder politiek-bestuurlijke invloed zijn wenselijk. Eén respondent merkt op dat er soms nog te veel wordt gedacht en gehandeld vanuit de systeemwereld waardoor bepaalde burgerinitiatieven worden afgeremd. *‘Op papier lijkt het voldoende maatwerk, de praktijk is echter anders en blijft bureaucratie een groot probleem’.*

De kernen zouden meer ruimte willen om de regie te kunnen nemen met meer financiële armslag. Hierdoor kan meer maatwerk worden geboden.

Bewonerswerkgroepen

Samenwerking

- ⦿ Bijna alle respondenten zijn het (helemaal) eens met de stelling dat de samenwerking met dorpscontactpersonen goed is (36).
- ⦿ Daarnaast oordeelt het merendeel positief over de stelling als het gaat om de samenwerking met vakinhoudelijke ambtenaren (24).
- ⦿ Een kleine meerderheid ervaart de samenwerking met de welzijnswerkers positief (22).

Communicatie

- ⦿ Iets meer respondenten beoordelen de communicatie over de stand van zaken in de dorpen via de website van de gemeente positiever (23) ten opzichte van de overige communicatiekanalen.
- ⦿ Opvallend is dat bij alle communicatiekanalen een grote groep (11 respectievelijk 13 respectievelijk 15 respondenten) neutraal oordeelt.

In de toelichting geven respondenten aan dat de communicatie en informatie over het DOP breder uitgedragen zou moeten worden. Hier ligt zowel een taak voor de betreffende DOPs als voor de gemeente. De DOP-werkgroepen vormen een vertegenwoordiging voor hun buurt. De gemeente moet ondersteuning

geven bij het inrichten van de communicatie-uitingen. De huidige communicatiekanalen worden weinig gebruikt. Zo wordt aangegeven dat de informatie op de website actueler en toegankelijker moet.

Dorpsbudget en Eigen kracht budget

- 🕒 *Dorpsbudget:* de bewonerswerkgroepen blijken over het algemeen tevreden te zijn over de afspraken, hoogte- en verdeling. Enkele respondenten merken op dat er een grijs gebied blijft over hoe het budget ingezet dient te worden. M.a.w. wat wel of niet mogelijk is volgens de geldende regels.
- 🕒 *Eigen kracht budget:* voor enkele bewonerswerkgroepen zijn de criteria en verdeling onduidelijk. Meer inzicht krijgen in het 'hoe' en 'wat' is daarom wenselijk. Andere verbeter suggesties om eigen kracht initiatieven te stimuleren: eerder budgetten toewijzen, snellere toewijzingsprocedures door gemeente, toezicht op rechtvaardiging van verdeling van het budget door DOPswerkgroep en monitoring/ evalueren van criteria.

Wat ging goed?

De bewonerswerkgroepen vinden dat door de DOPsgewijze aanpak bewoners in staat worden gesteld c.q. uitgedaagd om zelf na te denken over hun eigen woon- en leefomgeving, zelf oplossingen aan te dragen en deze ook mede uit te voeren. Dit schept ook meer draagkracht. De aanpak vergroot het eigenaarschap van de bewoner over hun eigen wijk. De eigen kracht van de bewoner wordt daarmee gefaciliteerd en ondersteund. De aanpak draagt ook bij aan de kortere lijnen tussen bewoners en gemeente. Er is sprake van een vast aanspreekpunt, luisterend oor. De gemeente is zo dicht bij de bewoner georganiseerd.

Wat kan beter?

Volgens de bewonerswerkgroepen is verbetering gewenst op het gebied van:

- 🕒 Betrokkenheid van de gemeentelijke organisatie bij de DOPsgewijze aanpak. M.a.w. integratie van deze werkwijze in de gemeentelijke organisatie.
- 🕒 Meer ruimte voor nieuwe ideeën uit de kernen, zowel qua menskracht als budget.
- 🕒 Snellere doorlooptijd in gemeentelijke organisatie.
- 🕒 Optimaliseren van samenwerking en kennis/ervaring uitwisseling tussen bewonerswerkgroepen. Leren van elkaar en best practices delen.

Bijdrage van bewonerswerkgroepen aan de verbetering van de DOPsgewijze aanpak:

- 🕒 Meedenken over (delen van) het programma DOPsgewijze aanpak.
- 🕒 Helpen om nieuwe vrijwilligers aan te trekken voor de uitbreiding van activiteiten.
- 🕒 Positief en enthousiast blijven en doorzetten. Ook andere bewoners stimuleren om actief mee te doen.

Waardering

De waardering is gemiddeld een 7,3. De cijfers variëren tussen de 9 (twee personen) en een 2 (één persoon).

Welzijnsorganisatie

Samenwerking

- ☉ Drie respondenten zijn het (helemaal) mee eens met de stelling dat de samenwerking met dorpscontactpersonen goed is.
- ☉ Eén persoon oordeelt negatief over de mate waarin de gemeente duidelijk is over haar verantwoordelijkheden (wettelijke taken, uitvoering van beleid) in de DOPsgewijze aanpak.

Eén respondent merkt op dat de invloed van de politiek op het DOP-proces in de praktijk de ontplooiing van de dorpskracht belemmert. Beleid en uitvoering in de DOPsgewijze aanpak zijn niet altijd even goed op elkaar afgestemd. De vraag vanuit DOP/ dorp zou leidend moeten zijn in plaats van de bestuurlijke/ politieke agenda.

Nieuwe rol van verbinder en ondersteuner

- ☉ De meeste respondenten ervaren de nieuwe rol als positief. De ontwikkelingen in gemeente Stein wat betreft eigen kracht en burgerparticipatie sluiten goed aan bij de ontwikkelingen binnen welzijnswerk. Verbinden en ondersteunen van eigen kracht staan centraal.
- ☉ Aan de andere kant is en blijft het een uitdaging om deze aspecten aan te scherpen en samen met de bewoner en samenwerkingspartners nader uit te werken.

Wat ging goed?

- ☉ De DOPsgewijze aanpak heeft binnen alle kernen van Stein een beweging op gang gebracht, waarbij het omdenken en eigen kracht van burgers in de praktijk wordt gebracht. Er is sprake van wederkerige verantwoordelijkheid.
- ☉ Ook heeft de DOPsgewijze aanpak bijgedragen aan betere samenwerking en kortere lijnen tussen bewoners en professionals, maar ook tussen professionals onderling.

Wat kan beter?

Verbetering is volgens de welzijnsorganisatie gewenst op de volgende aandachtspunten:

- ☉ Stimuleer alle burgerinitiatieven. De structuur van het DOP hoeft niet altijd leidend te zijn. Er moet ook ruimte blijven voor initiatieven die niet aan het DOP gehangen (willen) worden. Ruimte betekent dan ook waardering en erkenning van dergelijke initiatieven.
- ☉ Er is soms sprake van overvraging door gemeente. De gemeente vraagt veel van betrokken bewoners binnen de DOPs. Niet alleen voor wat betreft de eigen rol binnen de DOPs maar ook op thema's waar de gemeente mee bezig is, zoals input voor meerjarig groenbeleid of ontwikkeling van het sociaal domein. Het gevolg kan zijn dat actieve bewoners afhaken.

Bijdrage van welzijnsorganisatie aan de verbetering van de DOPsgewijze aanpak:

- ⦿ Nog meer verbinding maken tussen bewonerswerkgroepen en andere partijen in het dorp als individuele bewoners, nieuwkomers, jongeren.
- ⦿ Deskundigheidsbevordering aanbieden op thema's als gastheer/-vrouw, handvaten bij het verlenen van informele zorg, ondersteuning middels het statuut autonome projecten.
- ⦿ Zicht blijven houden van wat er speelt in een kern (ingebed zijn in de kern) en daar adequaat op reageren.

Waardering

De waardering is gemiddeld een 7,3. De cijfers variëren tussen de 8 (twee personen) en een 6 (één persoon).

Vakinhoudelijke afdelingen en dorpscontactpersonen/ coördinator

Samenwerking

- ⦿ Veel respondenten oordelen de samenwerking tussen dorpscontactpersonen en vakinhoudelijke ambtenaren als (heel) goed (16).
- ⦿ Ook is iets meer dan de helft respondenten positief over de samenwerking bewonersinitiatieven / DOP-werkgroepen (13). Een bijna even grote groep oordeelt neutraal (12).
- ⦿ Over de samenwerking met welzijnswerkers zijn de meningen verdeeld. Iets minder dan de helft is (erg) positief over deze samenwerking (11). Toch oordeelt ook een groot aantal respondenten neutraal over deze samenwerking (8). En twee respondenten geven een negatief oordeel.
- ⦿ Minder dan de helft van de respondenten oordeelt negatief over het gebruik maken van de informatie uit de netwerken in de dorpen, door de gemeente (10). Tegenover een kleine groep die hier wel positief over oordeelt (6).
- ⦿ Bijna de helft is het niet eens met de stelling dat de afdelingen voldoende gefaciliteerd worden om DOPsgewijs te werken (12). Een grote groep oordeelt neutraal (10).
- ⦿ Ook vindt bijna de helft dat de gemeente leert van de ervaringen met de aanpak (12). Een even grote groep oordeelt neutraal.

Uit de toelichting blijkt dat de samenwerking tussen dorpscontactpersonen en vakinhoudelijke ambtenaren beter kan:

- ⦿ Sommige vakinhoudelijke ambtenaren houden zich niet aan de afspraken of doen geen moeite om zich te verplaatsen in burgerinitiatieven.
- ⦿ De samenwerking richt zich met name op vakinhoudelijke ambtenaren van afdeling Ruimte en met de afdeling Maatschappij is geen tot nauwelijks samenwerking.
- ⦿ Daarnaast wordt opgemerkt dat er nog beperkt gebruik wordt gemaakt van de informatie en netwerken in de dorpen.
- ⦿ De DOPsgewijze aanpak meer integreren in het proces en werkwijze van de gemeentelijke organisatie (systeemwereld) is essentieel om de aanpak beter aan te laten sluiten op de leefwereld.

Wat ging goed?

- ⦿ DOPsgewijze aanpak biedt aan de bewoners de mogelijkheid om hun eigen woon- en leefomgeving te beïnvloeden. De bewoners weten immers het beste wat er in hun buurt leeft/speelt.
- ⦿ Ook draagt deze aanpak bij aan het stimuleren van draagkracht. Plannen worden beter gedragen wanneer ze van onderop ontstaan dan vanuit de gemeente waarbij vaak een afstand tussen gemeente/bewoner wordt ervaren.
- ⦿ Eigen initiatief van bewoners stimuleren c.q. voeden.

Wat kan beter?

- ⦿ Breder draagvlak binnen en inbedden in de werkwijze van de gemeentelijke organisatie. Suggestie wordt gedaan door meer ruimte te creëren in tijd en geld. Geen politieke inmenging en DOP-processen laten plaatsvinden in de eigen dynamiek.
- ⦿ Vergroten van interne onderlinge afstemming (m.n. tussen coördinator en managementteam)
- ⦿ Duidelijke kaders stellen wat wel en niet mogelijk is met DOPsgewijze aanpak en tussen algemeen belang (bijvoorbeeld openbare orde en veiligheid) en wensen uit het dorp.

Bijdrage van vakinhoudelijke afdelingen en dorpscontactpersonen/ coördinator aan de verbetering van de DOPsgewijze aanpak:

- ⦿ Blijven verbinden door bijvoorbeeld collega's blijven benaderen en in contact brengen met bewoners.
- ⦿ Actief aansluiten bij bewonerswerkgroepen en hen waar mogelijk faciliteren.
- ⦿ Meer ruimte/tijd maken om (mee) te participeren in dergelijke DOP-trajecten.
- ⦿ Communicatiestructuur van gemeentelijke organisatie verbeteren waardoor er laagdrempeligere mogelijkheden ontstaan voor bewoners om hun input te geven.
- ⦿ Het proces positief kritisch blijven volgen en daarmee ook de minder positieve kant van de aanpak blijven belichten.

Waardering

De waardering is gemiddeld een 6,8. De cijfers variëren tussen de 8 (vier personen) en een 5 (één persoon).

Managementteam en teamleiders

Inzet en werkwijze gemeente

- ⦿ Iets meer dan de helft van het managementteam en teamleiders vindt dat er voldoende sturing is vanuit het management om de aanpak uit te voeren (3). De anderen oordelen neutraal.
- ⦿ Met de stelling dat de organisatie voldoende wordt gefaciliteerd om DOPsgewijs te werken, zijn eveneens drie respondenten het eens.
- ⦿ De meerderheid van de respondenten oordeelt neutraal over de stelling als het gaat om het gebruiken van de informatie uit de netwerken in de dorpen door de hele gemeentelijke organisatie (4).

- ☉ Alle respondenten zijn positief over de stelling dat de gemeente leert van de ervaringen van de aanpak (5).

Wat ging goed?

Volgens het managementteam en teamleiders stimuleert de DOPsgewijze aanpak eigen kracht van de bewoner en faciliteert deze ook. Daarnaast dwingt de DOPsgewijze aanpak de gemeente om op een andere manier te werken: van regisseren naar faciliteren.

Wat kan beter?

- ☉ Als aandachtspunt noemt deze groep de doorwerking van de DOPsgewijze aanpak in de hele gemeentelijke organisatie.
- ☉ Daarnaast wordt het lerend vermogen van de gemeente genoemd. Evalueren van projecten/ initiatieven en terugkijken op het proces om zodoende te (blijven) leren.

Bijdrage van managementteam en teamleiders aan de verbetering van de DOPsgewijze aanpak:

- ☉ Luisteren naar de vakinhoudelijke afdeling en daar waar kan ruimte geven en faciliteren.
- ☉ Bespreekbaar houden van de aanpak, verbindingen leggen met andere afdelingen.

Waardering

De waardering is gemiddeld een 7,4. De cijfers variëren tussen de 8 (twee personen) en een 7 (drie personen).

College

Inzet en werkwijze gemeente

Het college oordeelt (heel) positief over het uitdragen van de aanpak door het college en het leren van ervaringen. Bij de stelling 'de organisatie wordt voldoende gefaciliteerd om DOPsgewijs te werken' zijn naast twee positieve oordelen, een neutraal oordeel.

Wat ging goed?

College noemt bewoners in zijn/ haar kracht zetten als een belangrijke succesfactor van de DOPsgewijze aanpak. De sociale cohesie wordt daarmee vergroot en initiatieven worden ontwikkeld.

Daarnaast stimuleert deze aanpak zichtbaar van 'buiten' (samenleving) naar 'binnen' (interne gemeentelijke organisatie) werken. Dit zorgt voor mogelijkheden om meer maatwerk in te zetten.

Wat kan beter?

Een aandachtspunt is meer experimenteertruimte bieden aan bewoners en minder overheidsbeïnvloeding. De uitdaging is om de DOPsgewijze aanpak breder te trekken en meer verbinding te zoeken met andere domeinen en doelgroepen.

Bijdrage van het college aan de verbetering van de DOPsgewijze aanpak:

- 🕒 Het college kan bijdragen door goed te luisteren naar signalen uit de dorpen en acties door vrijwilligers te faciliteren.
- 🕒 Daarnaast ook voldoende inzet, ondersteuning en middelen beschikbaar stellen voor creativiteit vanuit de DOPs.

Waardering

De waardering is gemiddeld een 7,3. De cijfers variëren tussen de 8 (één persoon) en een 7 (twee personen).

Fractievoorzitters

Betrokkenheid van de raad

- 🕒 Drie van de vijf respondenten zijn het eens met de stelling dat er voldoende betrokkenheid vanuit de raad is bij de DOPsgewijze aanpak.
- 🕒 Twee respondenten vinden dat de raad onvoldoende geïnformeerd wordt over de voortgang en de resultaten van de DOPsgewijze aanpak.

Ook hebben we aan deze fractievoorzitters de vraag gesteld over welke rol de raad bij de DOPsgewijze aanpak en hoe zij invulling geven aan deze rol. Respondenten noemen beleid maken, beoordelen van ingediende plannen en daarvoor budget beschikbaar stellen, en periodiek evalueren als hun rol. De uitwerking daarvan gebeurt nog (te) weinig.

Wat ging goed?

De fractievoorzitters vinden het positief dat bewoners in de gelegenheid worden gesteld om lokale activiteiten te initiëren en daaraan deel te nemen. De bottom up-aanpak en lokale invulling worden gewaardeerd.

Wat kan beter?

- 🕒 De terugkoppeling en zichtbaarheid van informatie (bijvoorbeeld het aantal deelnemers en de aard van de activiteiten) aan de raad kan beter, volgens de fractievoorzitters.
- 🕒 Ook is meer diversiteit in soort activiteiten gewenst. Opgemerkt wordt dat veel dezelfde (soort) activiteiten naast elkaar plaatsvinden.
- 🕒 Daarnaast is meer vrijheid voor de dorpen om bepaalde kwesties zelf uit te voeren een aandachtspunt.

Bijdrage van de fractievoorzitters aan de verbetering van de DOPsgewijze aanpak is faciliteren van initiatieven/ activiteiten en bewoners motiveren zien de fractievoorzitters als hun rol.

Waardering

De waardering is gemiddeld een 6,6. De cijfers variëren tussen de 7 (vier personen) en een 5 (één persoon).

Bijlage 5: Werksessie 7 september 2017

Deelnemerslijst

Naam	Functie
Bas Robberts	Teamleider Ruimte
Cor Gabriels	DOP Stein - coördinatiegroep
Ed Elzinga	DOP Urmond - Buurthuis
Emilie Klinkers	Maatschappij Coördinator DOPsgewijze aanpak/beleidsmaker welzijn
Erik Peeters	Managementteam - afdeling MRO
Hans de Ridder	Buurtmakelaar Partners in Welzijn, dorpen Stein, Berg, Urmond
Henk van Mulken	DOP Stein - Nieuwdorp - Buurtcentrum
Hub Janssen	College - wethouder Sociaal Domein
Jacqueline Brouwer	Maatschappij - Beleidsmaker Wmo
Jeroen Sanders	Managementteam - gemeentesecretaris
Jules Demandt	DOP Maasband
Lou Fredrix	DOP Elsloo - dorpsplatform/DOC Elsloo
Marianne Cals	DOP Stein - Kerensheide - WijKerenshei
Maurice Jennekens	Ruimte - Beleidsmaker Wonen
Ralph Bovens	Ruimte - Beheer Accommodaties
Raymond Vanhangel	DOP Urmond - Speeltuin Molenpark
Rob Meijers	Maatschappij Dorpscontactpersoon Stein
Roland Erwich	Buurtmakelaar Partners in Welzijn, dorpen Elsloo en Meers
Sandra Nijsten	Maatschappij Dorpscontactpersoon Berg, Urmond, Meers, Maasband
Sanny Vullers	Teamleider Maatschappij
Thei Maesen	DOP Meers - Dorpsdagvoorziening Bie Gerda / coördinatie DOP Meers
Wil van Gansewinkel	Maatschappij Dorpscontactpersoon Elsloo
Mia Dieters	DSP-groep
Paul van Soomeren	DSP-groep
Perihan Özgül	DSP-groep

DSP-groep BV
Van Diemenstraat 368
1013 CR Amsterdam
+31 (0)20 625 75 37

dsp@dsp-groep.nl
KvK 33176766
www.dsp-groep.nl

DSP-groep is een onafhankelijk bureau voor onderzoek, advies en management, gevestigd aan de IJ-oever in Amsterdam. Sinds de oprichting van het bureau in 1984 werken wij veelvuldig in opdracht van de overheid (ministeries, provincies en gemeenten), maar ook voor maatschappelijke organisaties op landelijk, regionaal of lokaal niveau. Het bureau bestaat uit 40 medewerkers en een groot aantal freelancers.

Dienstverlening

Onze inzet is vooral gericht op het ondersteunen van opdrachtgevers bij het aanpakken van complexe beleidsvraagstukken binnen de samenleving. We richten ons daarbij met name op de sociale, ruimtelijke of bestuurlijke kanten van zo'n vraagstuk. In dit kader kunnen we bijvoorbeeld een onderzoek doen, een registratie- of monitorsysteem ontwikkelen, een advies uitbrengen, een beleidsvisie voorbereiden, een plan toetsen of (tijdelijk) het management van een project of organisatie voeren.

Expertise

Onze focus richt zich met name op de sociale, ruimtelijke of bestuurlijke kanten van een vraagstuk. Wij hebben o.a. expertise op het gebied van transitie in het sociaal domein, kwetsbare groepen in de samenleving, openbare orde & veiligheid, wonen, jeugd, sport & cultuur.

Meer weten?

Neem vrijblijvend contact met ons op voor meer informatie of om een afspraak te maken. Bezoek onze website www.dsp-groep.nl voor onze projecten, publicaties en opdrachtgevers..

DSP-groep is ISO 9001:2008 (kwaliteitsmanagement) gecertificeerd en aangesloten bij VBO en OOA.